

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Vojno-hranilne znamke.

IZ GLAVNEGA URADA S. N. P. J.

Glavni odbor je na svoji letni seji meseca januarja 1918 sklenil da jednota kupi za \$10.000 hranilno-varčevalnih znamk (Thrift Stamps) in jih razproda med svoje člane. Hranilno varčevalne znamke (Thrift Stamps) je država izdala za ljudi, katerim ni bilo mogoče kupiti Liberty Bondov, da lahko pomagajo in posodijo svoj denar v manjših vstopih državi proti 4% obresti in obrestim od obresti, katere se pripisujejo vsakega četrta leta.

Hranilno-varčevalne znamke in kartice.

Zraven hranilno-varčevalnih znamk izdaja država tudi hranilne karte (Thrift Cards), na katerih je prostora za 16 hranilno-varčevalnih znamk po 25c, ki se imajo prilepiti na dotično kartico. Kadar je kartica polna, lahko zahtevate vojno-hranilni certifikat (War Savings Certificate). Od tedaj vam nosi denar 4% obresti od obresti, ki se pripisujejo vsakega četrta leta. Vrednost vojno-hranilnih certifikatov je odvisna od časa, kdaj jih kupite, oziroma kdaj nakupite dovolj hranilno-varčevalnih znamk, da dobite vojno-hranilni certifikat. Kdor ima denar, ga lahko kupi naravnost v gotovini, ne da bi kupoval hranilno-varčevalne znamke. Vojno-hranilni certifikati so se meseca jan. 1918 kupovali za \$4.12, od tedaj je njih cena višja le na mesec. Kdor ga kupi meseca feb. 1918, mora za njega plačati \$4.13 marca \$4.13 itd.

Razlika med hranilno karto, ki reprezentira \$4, in vrednostjo hranilno-varčevalnih znamk, se plača v gotovini. Na primer, če si kupil hranilno-varčevalne znamke meseca jan. 1918, si moral za hranilno karto ali vojno-hranilni certifikat doplačati 12c, febr. 13, marca 14c. Razlika na teh cenah delajo narasle obresti, katere dobijo povrnjene, kadar poteče doba vojno-hranilnega certifikata, oziroma kadar jih država izmenja za gotov denar; to se ima zgoditi 1. januarja 1923. Takrat država plača za tak certifikat \$5 v gotovini.

Vojno-hranilni certifikati (War-Savings Certificates).

S prvim nakupom hranilno-varčevalnih znamk se dobi vojno-hranilni certifikat, na katerem je prostora za 20 znamk, ki se imajo prilepiti na certifikat. Ko je poln, reprezentira \$100 v gotovini do 1. januarja 1923. Če je vojno-hranilni certifikat z 20 znamkami po \$4.12 poln meseca januarja 1918, stane \$82.40, za katerega vam država plača 1. januarja 1923 svoto \$100; profit znaša torej \$17.60.

Kako se izmenjuje certifikati.

Če potrebujete denar, preden je vojno-hranilni certifikat poln, vam država za njega plača svoto, katero ste plačali za znamke in zraven se obresti en cent na mesec za vsako znamko. Znamke in certifikati se morejo dobiti na vseh poštah, na bankah in po nekaterih prodajalnih; določeno pa tudi v tovarnah in na železniških postajah in pri tozdevnih agencijah. Poleg tega apelirajo državni uradniki na vse podporne organizacije, da jih kupijo in prodajajo svojimi članom.

Zedinjene države so v vojni proti avtokraciji, torej za demokracijo. Ker smo Slovenci ljubitelji demokracije, je naša dolžnost, da podpiramo vlado in ji stojimo na strani do zmag. Radi tega se apelira na vse članstvo, da vsakdo kupi hranilno-varčevalne znamke pri svojem društvu, ki lahko da nekaj centov na stran. S tem pomagamo do zmag demokracije na vsem svetu, pomagamo braniti ameriško republiko in vrhimo svojo dolžnost za osvoboditev slovenskega naroda iz pod avtokracije.

Vsi tajniki dobe nabiralne pole, na katero naj vpišejo ime člana in številko znamk, katerih želi kupiti. Vsakdo, ki kupi hranilno-varčevalne znamke, naj jih takoj plača tajniku svojega društva, kateri pošlje denar za nabiralno polo na gl. urad.

Denar naj se ne pošlje z assementom, ker to dela za nas preveč dela in stroškov, pač sega naj pošlje posebej. Ko prejmemo denar, se odpošljejo znamke potom registriranega pisma in sicer na tajnika društva. Tajniki naj skrbijo, da jih takoj, ko jih prejmejo, razdelijo med člane. Ko se razpeče prva naročilna, se naj ponovi nabiranje za nakup hranilno-varčevalnih znamk na vsaki seji in med sejami, dokler traja vojna.

JOHN VERDEBAR, gl. tajnik.

\$1-PATRIJOTJE V ŽAREČI LUČI.

Zaupniki veleposredarjev v vladi službi za en dolar na leto — prejema tisočake.

BIZNIŠKE METODE KAPITALISTOV.

Chicago, Ill. — Francis J. Heney, glavni pravni svetovalec zvezne obrtne komisije, obtožuje veleposredarje, da so urinili v živlisko upravo in druge vojne odbore svoje zaupnike. Čital je približno 150 zaupnih listov in not. Zaslusanje se je vršilo pred Joseph E. Daviesem, preiskovalcem za komisijo, v zveznem poslopju.

Mr. Heney je namignil, da je med možmi, ki služijo en dolar na leto v vladi službi, mnogo takih, ki prejemajo krasne plače od veleposredarjev. Pri čitanju listov je imenoval tri imena.

E. O. Heyl od tvrde Libby, McNeill & Libby, podružnice tvrde Swift & Co.

W. F. Priebe od tvrde W. F. Priebe & Co., podružnice tvrde Swift & Co.

F. S. Brooks od tvrde Swift & Co.

Mr. Heney je dokazal, da so hoteli take zaupnike nastavitvi tudi v drugih odborih. Čital je iz zapisnikov, da je tvrda Swift & Co. upoila L. D. H. Welda, profesorja na yalski univerzi in je pnučila njegove zmoglosti vladi.

Čital je pisma, iz katerih je bilo spoznati, da so veleposredarji hoteli spraviti njim naklonjene ljudi v živlisko upravo, še preden je bil Hoover imenovan živliskim upraviteljem. Pojasnil je, da pisma niso iz Veederjeve znamenite varnostne shrambe, ampak da jih je dobila vlada, preden je prišlo do spopada z Veederjem. Veederjevi dokumenti še vedno leže v varnostni shrambi.

Heney je rekel, da nekateri teh zaupnikov prejema od tvrde do deset tisoč dolarjev na leto, od vlade pa en dolar letne plače.

"Koliko je takih zaupnikov..." so vprašali Heneyja.

"O, pol tuceta za začetek," je odgovoril Heney. "In ad se, da so služili svojim delodajalcem po plači, ki so jo prejeli."

Heney je dejal, da tak človek ne spada v vladno službo, ki prejema plačo drugje.

Tom Creigha, ki je v zvezi z veleposredarsko tvrdo Cudahy & Co., so citirali, da je rekel:

"Mislil, da se naj cena za meso tako visoko določi, da je konzument pri volji je plačati."

Pisma razgaljujejo metode, po katerih so rili "zaupnike" v vojne odbore in kako so vlekli vrvice, da se približajo Hooverju. Namen teh listov je dokazati, kakšnih sredstev so se poslužili veleposredarji, da spravijo v vojne odbore ljudi, na katere se lahko zanesajo.

Heney je čital pisma od raznih članov Swiftove družine Henry Veederja in drugih Swiftovih uslužbencev. Med njimi so bila tudi pisma Thomasa Wilsona od tvrde Wilson & Co., bankirja David R. Forgana in drugih. Vsi listi pa mečejo žarko luč na bizniške metode veleposredarjev.

Zaslusanje je dokazalo, da so veleposredarji po izbruhu vojne napravili privatno brzojavno zvezo v Washingtonu.

"Mr. komisar, niso jih imeli preja," je rekel Heney, ko je govoril komisarju Daviesu.

Po izjavi zastopnikov vlade je Henry Veeder izravnaval posle za veleposredarje in bil je njihov vodja za taktiko.

Mr. Heney je nadalje čital pisma, da so bili veleposredarji dobro podučeni o vseh korakih, ki jih je nameravala podvzeti živliska uprava.

Že do sedaj prečitana pisma dokazujejo, da so mesariki magmatje zarotniki, ki sodijo na zatono klop. Kolikor bolj trdi jih bo prišla vlada, toliko večje simpatije bo žela od strani ameriškega ljudstva.

NEMŠKI KANCELAR ODGOVORIL WILSONU.

Grof Hertling pravi, da se mu dopadejo štiri mirovni principi pri predsedniku Wilsonu.

STAR KAJZERJEV BLUFF.

Amsterdam, 26. feb. — Grof Hertling, nemški kancelar, je izjavil v državnem zboru včeraj, da se bi strinjal fundamentalno s štirimi principi Wilsonovega programa, in je sugestiral, da se tudi ententa izreče za te principe nakar se lahko začne priprave za mirovno konferenco.

Kancelar je mnenja, da je na temelju Wilsonovih principov mogoče govoriti o splošnem miru, toda z eno rezervo, da namreč te principe pripomajmo vse države in vsi narodi. Do tega pa še ni prišlo. Mednarodnega razsodišča še ni, ki bi jamčilo za trajni mir na podlagi pravičnosti. Zavezniki se še niso izjavili v enakem smislu in v njih cilji Anglije so še zmajir imperialistični. Anglija bi rada imela tak mir, ki bi ugaljal njenemu veselju. Kadar Anglija govori o pravicah samoodločevanja, ni ji na misli, da bi te pravice privoščila tudi Irski, Egiptu in Indiji.

Dalje je rekel Hertling, da je bilo že ponovno rečeno, da Nemčija ne bo obdržala Belgije, toda Nemčija se mora zavarovati pred državo, s katero hoče po vojni živeti v miru in prijateljstvu, da ne postane več skakalnice za sovražne mahinacije. Dobro bi bilo, da se v tem oziru oglašijo belgijska vlada.

Končno je dejal Hertling: "Svet hoče mir, toda vlade sovražnih držav se vedno podžigajo strast vojne. Iz Anglije je treba se aliatisti druge glasove in upamo, da se oglašijo in pomane. Svet zdaj stoji pred zadnji odločbo. Ali se naši sovražniki izjavijo za mir — oni vedo, pod kakšnimi pogoji smo mi pripravljeni priti s pogajanjem — ali pa bodo nadaljevali blaznost kriminalne, osvojevalne vojne. Nemško ljudstvo se bo držalo, ampak kri padlih, agonija ranjenih in trpljenje prizadetih ljudi pride na glave tistih, ki zapirajo svoja ušesa glasovom razuma in človečnosti."

Glede Alzacije je rekel kancelar, da ne tvori za Nemčijo nobene mednarodnega vprašanja. Omenil je tudi, da se je Rusija podala ali se poda v kratkem času in mir na vzhodni fronti je blizu.

Wilsonovi štiri principi.

Štiri principi predsednika Wilsona, katere je podal 11. februarja v kongresu in s katerimi se fundamentalno strinja nemški kancelar, kakor je dejal včeraj v nemškem parlamentu, so sledeči:

Prvič, da mora biti vsak del končne ureditve utemeljen na bistveni pravičnosti dotičnega posebnega vprašanja in na tak način, da je najbolj verjetno, da bo doseženi mir trajen.

Drugič, da se ne smejo narodi prodajati od suverene in suverenosti, kakor da gre za blago ali za zalog v igri, bodisi tudi v taki, zdaj za vedno diskreditirani igri za ravnovesje ali; ampak

Tretjič, da se mora vsaka teritorialna rešitev, ki jo prizadene sedanja vojna, izvršiti v interesu in za blagor prizadetega prebivalstva, in ne le kot del pobotanja ali kompromisa zahtev med tekmujočimi državami; in

Četrtič, da se mora vsem opravičenim narodnim aspiracijam dati najpopolnejše zadoščenje, ki se mora priznavati, ne da bi se uvedli ali obnovili stari elementi nesporazuma in nasprotja, ki bi sčasoma mogli porušiti mir Evrope in dosledno svetovni mir.

V Washingtonu ne verjamejo kancelarju.

Washington, 26. feb. — Tukaj izjavljajo, da je kancelarjev govor prejel vladne kroge, da se Nemčija še vedno ne zmeni za "mir potom sporazuma", temveč hoče nadaljevati vojno.

(Dalje na 5. str., 1. kol.)

RUSI UDA-RILI NAZAJ.

Bolševiki so pognali Nemce iz Pakova. Rdeča garda se je postavila v bran na vsi severni črti. Splošna mobilizacija v Petrogradu. Trockij je proti nemškim pogojem in pravi, da ne gre v Brest Litovsk in ne podpiše nobene mirovne pogodbe.

London, 26. feb. — "Exchange Telegraph" je danes prejel brzojavko iz Petrograda, da so bolševiki čete sagnale Nemce nazaj pri Pakovu in reokupirale mesto. Brzojavka dostavlja, da se rdeča garda upira Nemcem na vsi črti severnega bojišča in začeli so se ljuti boji.

London, 26. feb. — Depaša iz Petrograda "Exchange Telegraphu" pravi: Bolševiki so premestili svoj glavni stan iz zavoda Šmolni v vojaški tabor snaj mesta. V tem taboru se zbirajo delavci v velikih masah, nosijo rdeče zastave in organizirajo bojne čete. Delavsko-vojaški svet je odredil splošno mobilizacijo v Petrogradu in okolici. V službo so poklicane tudi ženske, ki pomagajo kopati strelske jame za obrambo Petrograda. Na tisoče prebivalcev je še zapustilo mesto.

Petrograd, 26. feb. — Vrhovno poveljstvo bolševiške armade javlja: Socialistična obrambna fronta: V okolici Borsova (45 milj severovzhodno od Minska) so naše čete podirale mostove. Borsov in Plask sta v rokah rdeče garde. Po bitki s letalskimi oddelki so Nemci okupirali Hapal in Venden v Estoniji. Vzeli so tudi postajo v Korošaku in mesteca Ostrov. Poljaki prodirajo od Mohileva proti Bohriku, toda v mnogih slučajih se umaknejo v večjem številu. Iz Arensburga poročajo, da je 20.000 Nemcev prešlo povelje in nočejo napasti naših čet.

Hertling pravi, da bo kmalu mir v Rusijo.

Amsterdam, 26. feb. — Nemški kancelar Hertling je dejal v ponedeljek v državnem zboru, da so ruski bolševiki sprejeli pogoje nemške vlade in da je mir med Rusijo in Nemčijo gotova stvar v kratkem času. Kancelar je dodal, da so nemški poslanci na poti v Brest Litovsk, kjer bodo izravnali sporne točke v podrobnostih, toda poglavitna stvar je dosežena.

Nov poveljnik za ruske čete.

London, 26. feb. — Iz Petrograda poročajo, da je neki socialist streljal na Krikenka, vrhovnega poveljnika bolševiške armade. Napad se je izvršil na ulici v Petrogradu pri krogu je zadel Krikenka v vrat. General Brujevič je bil nato imenovan vrhovnim poveljnikom ruskih čet. Brujevič je takoj izdal povelje, da se mora armada boriti do skrajnosti proti Nemcem.

Petrograd, 26. feb. — Tukaj javljajo, da nameravajo Nemci okupirati Petrograd prihodnje nedelje. Bolševiški tiskovni biro je objavil vest, da se je 20.000 Nemcev uprlo svojim poveljnikom in uporniki niso hoteli napasti Rusov v Arensburgu. Boji med kozaki in bolševiki se nadaljujejo na Donu.

London, 26. feb. — Uradno poročilo iz Berlina pravi, da so nemške čete včeraj okupirale obrečno trdnjavo Reval v Estoniji in mesto Pakov, 160 milj milj južnozapadno od Petrograda. Padla sta tudi mesta Pernau in Dorpat, kjer so se estonski polki pridružili Nemcem. V Ukrajini so nemške čete prišle v Žitomir, 80 milj vzhodno od Kijeva.

Potrudimo javljajo iz Berlina, da so nemške čete invadirale Estonsko in vzele Verksu, 178 milj se-

(Dalje na 5. str., 1. kol.)

vernozapadno od Petrograda. Nemci so tam našli na tju odpor ruskih čet. Ujeli so tisoč od in vplivili večjo množino orožja. Grof Mirbach nemški poveljnik v Livoniji in Estoniji, je razglasil, da je prebivalstvo obeh dežel pod "političkim nadzorom" Nemčije. Mirbach je naprtil vse nemške barone, ki so jih sprli bolševiki, u za tiste, ki so jih bolševiki odvedli na sever, je rekel, da se bodo Nemci maščevali. Bolševiški list "Pravda" v Petrogradu piše, da Nemci vlijo ruske vojske, da umorejo salufirati svojim častnikom.

Trockij je proti mirovnemu pogajanju.

Včerajšnje depaše iz Petrograda govore, da je centralni izvrševalni odbor delavsko-vojaškega sveta sprejel nove nemške pogoje s 128 glasovi proti 85, 26 delegatov se ni udeležilo glasovanja. Glasovanje je sledilo dolgemu govoru Lenina, ki je dejal, da je vsaka obramba brezupna in priporočal je, da se sprejme pogoje, pa naj bodo še tako poniževalni. Lenin je rekel: "Nemški imperialisti so s koloni na naših prti in naš položaj je brezpen. Mir moramo sprejeti, da dobimo odmor, ki na monogodi, da se pripravimo za boj proti imperializmu in buržoaziji. Proletariat vsakega sveta nam pride na pomoč in potem bomo ponovili vojno."

Delegat Martov je v ognjevitom govoru pobihal Lenina, rekoč, da Rusija prebija biti politična celota in delavci izgube svojo vlado tisti dan, ko podpišejo mir v Nemčijo.

Zinovjev, predsednik petrogradskega delavsko-vojaškega sveta, je podpiral Lenina in dejal, da je oblast sovjeta tako trdna, da je Nemci ne bodo uničili, pa naj bodo njihovi pogoji še tako nasilni.

Trockij je izjavil, da absolutno nasprotuje nemškim pogojem, da ne pojde v Brest Litovsk in da nikdar ne podpiše mirovne pogodbe. Vsi mirovni delegati, ki so bili prej v Brest Litovsku, so odklonili nadaljno službo izvenš Karakana, ki je bil tajnik prejšnje delegacije. Centralni odbor sovjeta je bil prisoren izvoliti nove delegate. Karakan je izjavil, da ruska delegacija ne bo sprejela nemških pogojev brez debate in da na noben način ne pristane na demobilizacijo rdeče armade.

Trockij je tudi dejal, da ruska vlada ni dobila odgovora na brzojavko, odposlano avstro-ogrski vladi, če je Avstrija tudi v vojni z Rusijo. "Dejstvo, da nismo hoteli podpisati mira, je faktor, ki ga bo občutili v bližnji bodočnosti," je nadaljeval Trockij. "Šli smo preko glav cenzure in uraddepardjev in obvestili nemški proletarijat, da je mir, ki nam ga ponuja nemška vlada, mir smakal in ropa, toda nemški militarizem je še tako močan doma in tako predrzen, da je ponovljeno ofenzivo proti nam. Ne vemo, kako vplivajo sedanjí dogodki na nemške delavce, toda sprito velike stavke v januarju pričakujemo, da zločinaki ofenziva ne ostane brez posledic. Vemo pa, da bo versko ljudstvo kljub militarizmu slišalo naš bojni klic."

Kodanj, 26. feb. — 500 švedskih vojakov je zasledlo Alandske otoke in tam ostanejo kot straža do konca vojne. 600 moč finske

(Dalje na 5. str., 1. kol.)

ZAGLEDAL JE VELIKO LUČ...

Chicago, Ill. — Nemška avtokracija je ogoljufala bolševike, prelomila je z njimi pogodbo, kakor je do sedaj bljuvala na vae mednarodne pogodbe. Ta infamija je tako vplivala na A. L. Liesmerja, socialističnega zaupnika v trinajstem občinskem volilnem okraju in šestem kongresnem volilnem okraju, da je podal sledečo izjavo:

"Vedno sem bil za mir kot za abstraktno načelo in vedno bom, ali včas pridejo časi, ko se je treba zanj bojevati. Sedanjí čas je tak. Bil sem slep napram pravi situaciji, toda zagledal sem veliko luč."

"Umazana prevara, izvršena nad Rusijo, dokazuje brez vsakega dvoma svetohlinako hinavščino pruskih militaristov, ki gospodarijo v Nemčiji. Vpili so, da hočejo mir in prepričali so Rusijo, ki je bila brez vsake nakane, da so njih želje resnične, da jih lahko more in oropajo."

"Sem proti vojni, toda sem za to vojno do konca, ne glede na to, koliko nas stane. V bodoče bom pridigal, da mora sedanja nemška vlada pasti, če hočemo rešiti napredno gibanje vsega sveta. Sem nemškega pokoljenja, toda v sebi ne čutim, da me veže kri na tradicije in sistem, ki je pokvaril ljudstvo in napolnil Evropo s krvjo."

TAJNIK McADOO SVARI.

Washington, D. C. — Zakladniški tajnik McAdoo je podal izjavo in dovolil, da se jo priobči, v kateri svari pred brezvestnimi agenti. Zakladniški tajnik pravi, da so opozorili, da hodijo agente o-koli svojecev ranjenih in ubitih pomorščakov v vojni, ki jim govorijo, da jim pomagajo iztirjati zavarovalnino po zakonu z dne 6. oktobra 1917 pri zavarovalnem biroju zakladniškega departamenta. Taki agenti so nepotrebni, ker zakladniški departament izplača vsakemu kar mu gre brez nepotrebnih stroškov za agente in advokate.

Vsakdo, ki ima kaj dobiti, naj piše po potrebne listine na Bureau of War Risk Insurance, Washington, D. C. Poleg naj navede ime osebe, ki je bila v vojni službi ubita ali ranjena in sorodstvo osebe, ki zahteva odškodnino.

STAVKOKAZI IZVRŠUJEJO SLABO DELO.

Seattle, Wash. — Zvezni mešni nadzorniki so zaplenili več voz šunk in skoraj sto ubitih volov, ker delo stavkokazev ni bilo pravilno izvršeno.

VERNE.

Severni Illinois: V sredo deloma jasno in gorko; južni in južnozapadni vetrovi. Povprečna temperatura v zadnjih 24 urah: 25. Sonce izhaja ob 6:30, zahaja ob 5:36.

VELIKA VAS

ROMAN

Francoski pisatelj EDGAR MONTEIL
Prevodil F. K.

(Mladost)

Lucija je zapustila hitro sobo in odšla v svojo sobico, kjer je pričela, ko je bila sama, jokati.

"Ali je mogoče," je vzdihovala, "da nas Albert tako sovraži in da so republikanci tako zlobni ljudje?"

V njenem sreču pa se je oglasil glas, ki ji je klical: "Tvoji stariši... tvoji stariši..." Ustrašila se je, in ni hotela poslušati tega glasu, ali ta se ni dal premotiti, vedno glasneje in razločnejše se glasil in ji ponavljal vse, kar je slišala. Ali tuga in bolest jo premagala in vzdihnila je: "Grožno je to, ali pravica ni na strani mojih starišev, oni so zlobni in slabi."

IV.

Lucija.

Ko se je Lucija čez nekoliko časa najokala, dvigne glavo, otre si solze in se vpraša: "Zakaj neki jokam? Vendar ne radi Alberta? Kaj mi pa je on? Nič. Igrala sva se otroka skupaj, tudi sedaj ga ne vidim nečesa, to pa je tudi vse! On je sedaj mož, je odvetnik in ima pravico nastopati s tožbami proti mojemu očetu. Kaj me to briga? To mi ne sme izvesti niti ene solze. Zakaj torej jokam? Albert ni ne more in ne sme biti več, kakor le spomin na otroška leta, ne smem ga ljubiti, ker bi bila zveza med nama nemogoča. Albert bi pa tudi ne vzel hčere moža, katerega je njegov oče skoraj vse življenje zanedaval. Ne, na to niti ne mislim, ali žalost mi, ko vidim, da se staro sovražstvo topi nadaljuje. Ko sva bila še otroka, naju je srd starišev jako malo brigal, nismo vprašali po tem in sva si bili od sva dobri. In sedaj! Sedaj preganja mojega očeta in jaz ga moram sovražiti. Toda ne! Albert mi ni storil nič zalega. Hoče le pomagati ubogemu kmetu do svojega denarja, kajti gotovo je dolžan moj oče, po tem, kar mi je sam povedal, ne morem dvomiti o tem. Ubogi Albert, stariši mu delajo krivico, moj oče ni ravnal prav, ne on."

V tem trenutku vstopi mati v sobo.

"Ti jokiš?"
"Saj imam vzrok, se žalostim!"
"Kakšen vzrok, neki, rada bi vedela!"
"Prosim mati, odgovori odkrito, ali dolguješ oče Bergeru tisti denar?"
"Mislim, da mu dolguješ še nekaj."
"Ti misliš samo? Ti torej ne veš gotovo?"
"Najbrže mu je oče še dolžan."
"Ali zakaj vendar oče ne plača, kar bi moral?"

"Ti govoriš, kakor ti razumeš."
"Jaz mislim samo, če je dolžan, mora plačati. Kako more vendar pustiti, da pride zopet do pravde!"

"Tvoj oče že ve, kaj dela, sicer si pa jako nehalna, saj hrani vendar samo za te."
"Jaz tega ne zahtevam, veliko ljubše bi mi bilo, če bi ne morala poslušati vedno o denarju in tožbah."

"Vsek govori o svojem opraviilu, kaj pa zahtevaš ti?"
"Žali me, da moji stariši morejo drugim ljudem krivico delati z izgovorom, da delajo za mene."

"Za tebe in za nas, ljuba Lucija, če bi poznala ti svet bolj, vedela bi, da vsakdo skrbi za te, da bi čim več zaslužil. Godilo se nam je sedaj prav dobro, nismo pa pozabili misliti na bodočnost. V položaju smo, da dobijo lepo doto, ne da bi se dotaknili premoženja, katerega boš itak podedovala. Torej bodi zadovoljna."

"Sramotno pa je, da moram vedno slišati, da je oče oduh.""

"Ne poslušaj tega, pusti ljudi, naj govorijo, kar hočejo. Vsi naši prijatelji delajo enako kakor tvoj oče, pa so vendar ugledni ljudje. Obriši si solze, otrok, pride čas, ko boš sama uvedela, da na svetu denar največ velja. Sedaj si še premalda za to."

Lucija stopi k umivalniku in si spera oči.

"Rada bi šla nekoliko na izprehod, mati, grem po Ano."

"Le pojdi, otrok moj, to te razvedri."

Lucija je stekla čez trg, ni hotela, da bi videli ljudje njene objokane oči.

"Pridi hitro, Ana, pojdeva nekoliko na izprehod, zaključimo prijateljici."

"Tako? Nočeli li nekoliko počakati?"

"Ne, ne priditi!"

Lucija prime Ano za roko in jo vleče s seboj. Šle ste pa poti za cerkvijo in prišle na prsto. Tu je hodil le malokdaj kdo. Bile ste gotovo, da nikogar ne srečata. Šle ste dalje in prišle do brega reke Gaulure. Na lepem, senčnem prostoru, objemem ob brez in vrh, sedeta. Okoli njiju je bilo polno cvetlice in marjave čebulice so frčale brenče mimo njih.

Lucija ves čas ni nič govorila in Ana, ki je opazila, da nekaj teži prijateljico, jo je raje pustila, da prične sama. Sedaj pa, na tem samotnem kraju je bila njena samozavest pri kraju. Vrže se pretresljivo jokaje prijateljici v naročje.

Zastoj se je trudila Ana, da bi jo pomirila in da bi zvedela vzrok njene boli, ona ni mogla govoriti.

"Kaj ti je vendar, draga, ali si imela doma stariša kaj?"

Lucija pokima s glavo. Ana pa je silila vedno bolj in bolj v njo, da je nazadnje vzdihnila:

"Sovražim, zaničujem svoje stariše!"

"So se gotovo s teboj kregali?"

"Ne, na tem bi mi bilo malo, ali moja največja bol je, odkar vem, kake stariše imam."

"Tako slabi vendar niso," pravi Ana pomirovaje.

"O, da, da," zavrne Lucija, in prične z nova jokati.

Ana jo pusti, da se je mirno izjokala v njenem naročju, potem pa je zmočila robove v čisti vodi Gaulure in z njim hladila Lucijine oči in čelo.

Končno se je uboga deklica vendar pomirila in pričela pripovedovati, kaj ji teži srce.

"Vidiš, pri nas nisem slišala nikdar prijazne besede. Vedno le denar in zopet denar. Ko sem bila še majhna, dejala mi je mati vedno: 'Pazi na oblake, stane mnogo denarja...'"

"Ali porica, taki so vendar tudi vsi!"

"Stariši so govorili s spoštovanjem samo o bogatih, revne pa so zaničevali in zasmejovali."

"Tudi to lahko slišiš v drugih rodbinah."

"O Ana, ne moreš si misliti, kako sem bila vesela, ko je pisala teta iz Lyons, da me hoče vzeti k sebi in akreditirati za svojo vzgojo. V hiši moje tete in v Vareneju, kamor me je poslala, videla in slišala sem samo dobro. Moja teta je tako blaga, ljubi vse in misli o vsakem le dobro."

"To je plemenito."

"Da, to je lepo in gotovo bolj, kakor pa, ako se ne ljubi nikogar, temveč ljudi samo grdi, kakor se to godi v Royboni."

"Pri tvojih stariših."

"In pri drugih, ki si sama to rekla. Ne župnik, mirovni sodnik, ne Chanatovi in Charancouovi, ne drugi znanci mojih starišev niso dobri. Govore slabo o republikancih, ali tudi drug od druge nimajo dobrega mnenja, razloček je samo ta, da tega ne povedo naravnost, ampak imenujejo se vedno častitredne ljudi, za hrbotom pa pripovedujejo, kako goljufa ta svoje najemnike in izsesava kmetpe. Sicer so nesramni dovolj, da se hvalijo celo s svojimi ničvrednimi deli in si vselej manejo roke, če le morejo ugrabit več, ki nima kruha niti za svoje otroke, vrečo žita. Ne, to je že preveč! Dovolj imam teh 'poštenih ljudi'!"

Ana pravi smehljaje: "Vidim, da hočeš postati kar republikanka. Kaj bi rekel temu gospod župnik?"

"O župnik! Ta je ravna slabši. O, ko bi bila prosta, nikdar bi me ne videl v spovednici. Ah, kako si želim prostosti!"

"Kaj bi pa potem storila? Pečala se s političnimi vprašanji, kakor možje?"

"Zakaj ne? Misliš, da ženske to manj zanimala, ker v času volitve ne posedajo in vpivajo po gostilnah? Ko pride mož domu, obdelava ga žena tako dolgo, dokler ne voli, kakor hoče ona. Moja mati naprimer ne bi pustila očetu nikdar drugače voliti, kakor reakcionarno, tudi če bi on hotel drugače, ker na njo vpliva zopet župnik."

"Je pa tudi dovolj žena republikancev, ki bi na svoje može ob časti volitve radi vplivali reakcionarno, pa si ne upajo, temveč raje molče."

"O, jaz bi se jako zanimala za volitve, če..."

"Če bi imela republikanca za moža," pristavi smeje Ana.

"Da," prizna Lucija.

"To je pravi glas narave; takoj hočem povedati mojemu očetu, da se je pomnožila njih stranka za enega bojevnika."

Na tem ni nič šudnega. Videla sem, da se republikanci med seboj spoštujejo."

"No, tudi v njih družinah pride večkrat do spora," odvrne Ana, "toda boljše so mnogo, kakor pa reakcionarci. Moj oče pravi večkrat, kdor je od narave dober, ne more biti reakcionaren."

"Vidiš torej, če hočem kakati dobrih ljudi, najdem jih samo pri republikancih."

"Lucija, če bi te slišali tvoji stariši!"

"Rada bi, da bi bili tu, ravno sedaj sem razpoložena, da bi jim povedala svoje mnenje!"

"Kaj se je vendar pripetilo, da si tako razburjena?"

"Ne muči me z vprašanji, pojdi, greva raje še malo naprej."

Lucija je vstala in hitela naprej. Ana ji je sledila z glavo majalo. Šle ste ob reki Gauluri po nizki, mehki travi.

Nenkrat se Lucija vstavi in pokaže s prstom na tla. Par korakov pred njima je razdel krt zemljo, v votlino pa se je spravil sedaj velik, temen gad. Bil je zvit in mu je v tujem gnesu bresčvomno ugajalo, iz katerega je pregnal pravega pomestnika, če ga ni celo požrl.

"Poglej, gospod župnik," pravi Lucija.

Ana vdari v glasen smeh, Lucija pa ji pomaga in kakor so teklo preje solze neprenehoma, tako je zvenel njen srebrni glasček v pristrnem smehu. Natrgala je cvetlice in okrasila z njimi krasne plave lase prijateljice.

"Ali ni lepo na deželi?" "Želim si prijazen dom sredi dreves in evetlice."

"Toda kje drugje, ne v Royboni?"

"Zaj ne v Royboni? Jaz sem tu rojena in ljubim domovino."

"Ali, ljuba Lucija, Roybona spada med manjšino mest, ki so ostala v naši deželi reakcionarna. Na zemljevidu tvorimo črno piko. In s tvojimi novimi političnimi nazori..."

"Saj niso novi."

"Kaj, ti jih gojiš že dolgo?"

"Nikdar nisem imela drugih... To se pravi, saj ne vem, če imam sploh kako politično mnenje."

"Ali prosim te... ravnokar si se izrazila tako razločno."

"Nisem vedela, kaj sem govorila. V resnici bi ne mogla več ponoviti svoje besede."

"Kaj pa imaš potem, ti si tako razburjena."

"Sama ne vem, kaj mi je. Ne razumem tudi, zakaj sem bila ravno danes tako soper stariše, saj se niso nič izpremenili in so danes ravno taki, kakor včeraj in vedno."

"Mislim, ljuba Lucija, imela si 'Evee,' kakor mestne dame."

"Ali veš, kaj se pravi 'Evee' imeti?"

(Dalje sledi.)

IZ GLAVNEGA URADA.

DOMOBRANCI SPADAJO MED PASIVNE ČLANE.

V smislu sklepa seje gl. uprav. odbora z dne 20. februarja t. l. se pozivljajo vsi tajniki krajevnih društev, da naznanijo na gl. urad imena vseh članov, ki so stopili, oziroma ki še stopijo v domačo, domobransko gardo (home guard).

Vsi taki člani se smatrajo pasivne, kakor policaji, ognjegaoci in streljači v jameh in jednota ne plača za njih 30 odstotkov posmrtnine v slučaju smrti.

John Venderbar, glavni tajnik.

INICIATIVNI PREDLOGI.

Predlog za poviklanje plače gl. tajnika.

Društvo Javornik št. 160 S. N. P. J., v Newarku, O., je na svoji zadnji redni seji iniciativno sledil predlog:

Glavnemu tajniku S. N. P. J. se povzame mesečna plača za 20 odstotkov, in sicer od tistega časa, kakor je sam zahteval v predlogu gl. odbora, ki je že bil na splošnem glasovanju.

Razlogi.

To predlagamo zato, ker je sramotno od večine nas, organiziranih delavcev, ki se borimo za poviklanje naših plač, a našemu delavcu, ki je odvisen od nas in kateri dobro in pošteno dela za nas, pa odklonimo njegovo prošnjo v času sedanja neznanstva draginje.

Prosimo bratska društva v desetih različnih državah, da podpirajo naš predlog. V slučaju, da je katero drugo društvo sklenilo, da kaj takega, ga mi podpiramo. Za društvo Javornik št. 160, S. N. P. J.

Anton Gradisher, tajnik.

Predlog za štiriletno razdobje konvencije in da se omeji število delegatov.

Društvo Bratstvo št. 274 v Dunju, Pa., je na svoji redni seji dne 11. februarja t. l. iniciativno sledil predlog:

Redna konvencija S. N. P. J. se vrši vsake štiri leta. Delegatje za redno konvencijo se volijo po distriktih, in sicer tako, da pride na vsakih tisoč članov en delegat.

Glavni odbor S. N. P. J. in vsi drugi potrebni konvencijni odbori se volijo potom splošnega glasovanja.

Vse tozadevne točke v ustavi, ki so v navskrižu s predlaganimi točkami, odpadejo in se nadomestijo z omenjenimi novimi točkami.

Razlogi.

Naš predlog je povzet po nasvetu br. Aleša iz razlogov, da prihrani jednota na svoji blagajni in drugič, ker smo mnenja, da bi omejeno število prevladnih bratov na konvenciji več naredilo za koristno jednote, kakor pa tristo delegatov.

Ker nam ni znano, v kateri državi je največ društev naše jednote, naj bi gl. tajnik razdelil jednote v primerne distrikte tako, da bi prišel na vsakih tisoč članov po en delegat. Delegacija naj bi se volila na sledeči način:

Vseko društvo naj kandidira po enega zmožnega člana in vsi grede na splošno glasovanje, toda izmed teh se izvoli samo šestnajst delegatov, ki bi zastopali vsa društva.

Pritožbe in druga naročila se izročijo delegatu v okrožju s tisoč člani, ki zastopa tamošnja društva.

Prosimo bratska društva v drugih državah, da podpirajo naš predlog.

Za društvo Bratstvo št. 274: (Pečat).

Frank Kukac, predsednik, Joseph Voljak, tajnik, Ambroz Zalar, blagajnik.

NAGRADE ZA KONTESTANTE.

Kot je že omenjeno, je za zmagovalce v tekmi za naročnike Prosvete določenih 20 nagrad. Prvih deset nagrad reprezentira približno vrednost \$10.00 vsaka; drugih deset nagrad pa približno po \$5.

Deset zmagovalcev z najvišjim številom novih naročnikov lahko izbira med sledečimi predmeti:

Ženska ura 3/0 velikosti s pet-

najstimi kamni; pokrovi jamčeni 20 let;

Ženska zapestna ura s petnajstimi kamni;

14 karat. zlata lahka moška verižica;

zlat ženski "lavalier" z malim demantom;

krasno izdelan 14 karat. zlat moški prstan z znakom S. N. P. J.;

14 karat. zlat ženski prstan z malim demantom;

krasna "silver plated" namizna oprava, sestojeca iz 30 komadov v lepi skatli.

Deset zmagovalcev druge vrste pa lahko izbira nagrade med sledečimi predmeti.

Obesek k moški verižici "gold shell" z zlatim znakom S. N. P. J. na obeh straneh;

moderna, tenka 10 karat. moška verižica "Waldemar" vrste;

Zlata ženska ovratna verižica z obeskom in z vdelanim biserom ali rubinom;

zlata broška z znakom S. N. P. J.;

zlata moška kravatna igla z malim demantom;

"Gillette" brivaka priprava (Safety Razor) fine kakovosti.

DOPISI.

Poročilo o shodu S. R. Z. v Waukeganu, Ill.

Waukegan, Ill. — Dne 17. februarja se je tu vršil javni shod, ki ga je sklicala lokalna organizacija S. R. Z. za Waukegan in North Chicago.

Vreme je bilo ugodno in kakor nalašč za agitacijo. Že dopoldne je bilo opaziti živahno gibanje članov lokalnega odbora, ki tudi druge dneve niso držali križem rok. Kar se tiče agitacije za ta shod, smo storili vse, kar se je dalo storiti.

Vsekdo, ki si ga vprašal na dne shoda, kam je namenjen, ti je odgovoril: "Daleč ne, ker imamo shod; kaj ti ne boš šel!"

Ob pol osmih zvečer je bila Slanotova dvorana natlačeno polna občinstva. Prvi je nastopil hrvaški tamburaški zbor "Zvonimir", ki nam je udarjal "Vijence slav. pjesama". Občinstvo je bilo z njihovo nastopom tako zadovoljno, da so morali ponovno nastopiti. Njim je sledil mešani pevski zbor društva "Ljubljaničani". Za svoj nastop so želi burni aplavz.

Nato je predsednik shoda brat John Mahnič pozdravil zborovalce in original pomen shoda ter jih opozarjal, naj pazno slede besedam govornikov. Predčital je imena društev, ki so se do danes pridružila lokalni organizaciji ter njihove zastopnike. To se nam je zdelo potrebno, da nam ne bi kdo očital, češ, par "mandeljcev" se je dogovorilo po naročilu iz Chicago in sklenilo so shod. Mi imamo za seboj društva, ki štejejo na stotine članov. Ako bi dali na splošno glasovanje program S. R. Z. in originalno krško deklaracijo, bi glasovali z nami več kot dve tretjini Slovencev v Waukeganu in North Chicago.

Predsednik nam je predstavil glavnega govornika, rojaka Frank Keržeta iz Chicago, ki ga je občinstvo pozdravilo saplavzom in življilci. Brat Kerže nam je v svojem govoru pojasnil marsikaj, kar do sedaj še nismo vedeli. Natančno nam je razložil cilje in delovanje S. R. Z. Cilji S. R. Z. so vzvišeni in pravični za vsakega. V njihovi izpolnitvi nam je zagotovljena rešitev našega vprašanja. Povdarjal je potrebo skupne akcije, da bo naše delo uspešnejše. Razložil nam je zvižčnost avstrijske vlade, kako z raznimi pripomočki drži narode v sužnosti ter neti med njimi neslogo. Slovence je sistematično razdelila na tri pokrajine in jim s tem onemogočila skupno kulturno in politično delo, sploh vsako delo, ki bi jim utegnilo služiti v korist in miren razvoj. Dejal je, kako so se londonski odbor in washingtonski kancelarija sami pooblastili za stopati naš narod in kako oblast nastopajo, kadar jih kdo vpraša, kako morejo nastopati s tako trditvijo. Navajen odgovor, ki se ga dobi od njih je: "Da, mi zastopamo vse Jugoslovane, dakako i Slovence, pa jeli to njim pravo ali nije." Oni prezirajo voljo ljudstva in delajo zaključke na svoje post za ves naš narod. Niti toliko nas ne smatrajo vredne, da bi nas vprašali, če smo zadovoljni z njihovimi sklepi. Svoboden razvoj je nam onemogočen le v republikanski formi vlade, kot jo zastopa S. R. Z. Mi se opiramo na voljo ljudstva. Če bi bilo ljudstvo za krško deklaracijo, bi ne mogli iti preko ljudstva in S. R. Z. bi bilo nemogoče. Toda londonski odbor dela to, kar sam hoče in se niti najmanj ne ozira na želje naroda.

Apeliral je na navzoče, naj pustijo vse predhodke in strankarske razlike na stran ter se združijo pod praporjem S. R. Z. Kadar bo kralj že utrjen na svojem stolčku, bo borba za svobodo težka in se je ne bo lahko doseglo.

Brat Kerže je govoril skoro dve uri, toda meni je nemogoče njegov govor podrobneje opisati.

Po končanem govoru je bila prečitana sledeča resolucija:

"Mi Slovenci iz Waukegana in North Chicago, zbrani na javnem shodu dne 17. februarja v North Chicago, izjavljamo, da se popolnoma strinjamo s predlogi za svetovni mir, ki so bili objavljeni v poslanici predsednika Wilsona dne 8. januarja t. l. pred kongresom Združenih držav."

Slovesno obljubljamo zvestobo in naklonjenost vladi Združenih držav v njeni borbi za demokratične principe in svobodo malih narodov, ki ječe pod jarmom avstrijancev, med njimi tudi naš slovenski narod.

Kolosalna vojna, katere je postegnila v svoj vrtimec skoro vse narode, je obetno zadelo tudi naš slovenski narod. Že tri leta in pol traja klanje in v vsej tej dolgi borbi se nabijajo sinovi našega naroda neprosto voljno v strelskih jarkih za roparsko avstrijsko vladno. Ravno ta vlada odreda našemu narodu vsake narodne pravice: Razpustila nam je kulturne in politične društva ter nas zatina gospodarsko in socialno. Nad predstavniki našega naroda je uvedla kruto preganjanje in kder se je drznili hkrati svoje mnenje nekoliko glasneje, so ga spravili na vešeto. Tisoče ljudi so vrli v ječo samo zato, ker so čutili svojimi narodom.

Habsburški monarhija vlada ta način nad vsimi narodi, ki se nistrajajo pod njeno vlado. Krati jim vsakejake pravice ter črta narod proti narodu, da ji je na ta način toliko lažje izvrševati njen

Vabilo na slavnost in koncert

katerega priredi

okrajna organizacija "Slov. Rep. Združenja"

ZAPADNE PENNSYLVANIE V PRESTO, PA.

dne 17. marca t. l. v dvorani Izbirnevalnega doma.

Začetek ob 2 uri. Vstopnina prosta.

Priredba je namenjena, da se seznanijo vsi Slovani v okolici s cilji S. R. Z.

PROGRAM:

1.) Slovenska godba iz Burdine, Pa., igra ameriško himno.

2.) Tajnik lokalne organizacije John Tréel pozdravi zborovalce v imenu S. R. Z.

3.) Pevski zbor "Hirja" iz Canonsburga, Pa., poje "Jadransko morje".

4.) Govor sodruga Eibla Kristana iz Chicago, Ill.

5.) Slovenska godba iz Burdine, Pa., igra marševsko.

6.) Govori (angleško) Mr. Whitem Adams iz Pittsburgha, Pa.

7.) Pevski zbor iz Canonsburga, Pa., zapoje "Delavsko himno".

Med odmorom igra godba izvrstne komade. Poleg tega bo polno pevsko društvo iz Canonsburga še razne druge pesmi in s tem kratkoročno zabavo.

Vse je prirejano v korist Slovenskega Republiканskega Zbora.

Vstopnina je prosta, pridite val na koncert!

ODBOR.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Izhaja dnevno razen nedelj in praznikov.

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cena oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjena država (izven Chicago) in Kanada \$3 na leto, \$1.50 za pol leta in 75c za tri mesece; Chicago in inozemstvo \$4.50 na leto, \$2.25 za pol leta, \$1.13 za tri mesece.

Naslov na vso, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2887 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Issued daily except Sunday and Holidays.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$3 per year; Chicago and foreign countries, \$4.50 per year.

Address:

"PROSVETA"

2887 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

Telefon Lawrence 4635.

Datum v oglasu n. pr. (December 31-17) poleg vsakega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Poslovite je posrednika, da se vam ne ustavi list.

"Austrians".

Prvi slovenski in hrvaški naseljenci v Ameriki so zakrivil, da se jih je prišlo ime "Austrians", ki je potem obveljalo skoraj povsod tudi za novodošle Slovence in Hrvate, prihajajoče v vedno večjem številu. Stari naseljenci so enostavno povedali Američanom, da so doma iz Avstrije in tako so ostali Avstrijci. To žalostno ime je veljalo edino za Slovence in Hrvate. Nemci so ostali Nemci, čeprav so se v gotovih slučajih dali ločiti v avstrijske Nemce; Čehi so vedno Čehi, dasiravno je njihova stara domovina v Avstriji; ravno tako Poljaki, Slovaki, Rumunci itd.

Slovenci in Hrvati so bili po svoji lastni krivdi Avstrijci dolgo vrsto let, akoravno se niso zavedali, da jim je to ime na sramoto, kajti "avstrijske" narodnosti in "avstrijskega" jezika ni nikjer. Tudi pri ljudskem štetju so se izdajali za Avstrijce in ameriški uradniki, ki dobro vedo, da ni takega naroda na svetu, so jih potem prišteli bogvekam, samo k Slovincem in Hrvatom ne. Priprosti naseljenci so tudi zakrivil, da so Američani iztaknili še druge "narodnosti" na jugu Avstrije, kot na primer "dalmatinsko" in "slavonsko" narodnost, ki nikjer ne eksistira.

Toda napaka ni ostala brez posledic. Kljub temu, da se je zadnja leta ime "Austrians" precej iztrebilo med Slovence in so Američani kolikor toliko že poučeni, da je med Slovence in "Avstrijci" velika razlika, je še dosti rojakov, ki so še vedno Avstrijci; veliko več jih je pa med Hrvati. V sedanjem vojnem času je to komično ime postalo ne samo nadležno, temveč tudi nevarno. Ameriška javnost je dobro informirana, da so Slovenci del slovanskega plemena in narodnost zase in kot taki niso prijatelji avstrijskega režima. Kdor se pa izdaja za Avstrijca, vidi ameriška javnost v njemu najprvo pristaša Avstrije, če tudi ni.

Vendar se pa še dobre ljudje, ki hočejo na vsak način biti in ostati "Austrians" in takim se to mrzko ime najbolj prileže.

Pred nekaj dnevi so ameriški listi objavili vest, da so vojaške oblasti zaprle štiri Avstrijce iz taborišča Lewis v državi Washington. Obtoženi so, da so izjavili, da bodo postrelili ameriške častnike in prestopili k prvemu nemškemu polku, ki pridejo z njim v dotiko na Francoskem. Obenem poročajo, da je bil aretiran Avstrijec z imenom Mike Belan iz Butte, Mont., ki je tudi služil v armadi kot konasript. Njega dolže, da je rekel: "Vsi Američani so prokleti bedaki in upam, da jih kajzer natepe".

Poročilo dostavlja, da bodo omenjeni štirje Avstrijci postavljeni pred vojno sodišče in sojeni zaradi veleizdaje. Kazen za ta prestop v sedanjem času je smrt. Kaj se zgodi z Avstrijcem Belanom, ni povedano.

Kakor sovražimo ime "Austrian", tako se nam dobro zdi, da je ameriško časopisje v tem slučaju toliko gentlemano, da jih ne imenuje drugače kakor "Austrians". Ali ti ljudje sploh zaslužijo, da jih kdo naziva Slovence ali Hrvate? Avstrijci so — ali morda Avstrijci — in to je popolnoma pravilno. Slovenec ali Hrvat, ki ima količkaj ponosa do sebe in količkaj čuta ali smisla do vsega, kar je v zvezi z narodno in politično svobodo ter z demokracijo za tlačena ljudstva, ne bo govoril kaj takega. Tako globoko morejo pasti le "Austrians", ki iz hudobije ali gorostasne zarokanosti, izvirajoče iz duševne hrane avstrijskega režima, in nemški vladi naklonjenih časopisov, nasprotujejo svobodi svojega lastnega naroda in zmagi za demokratičen mir.

Ni jih sicer dosti, kajti luč spoznanja je že prodrla v vse naše naselbine v Ameriki. Ali tam, kjer je še nazadnjaštvo, klečeplazstvo, skebstvo, socialistožrstvo, licemerstvo, kajmebrigavessvetstvo — tam se še potepajo tudi ostanki avstrijanstva na sramoto vseh naprednih in zavodnih ljudi.

Na bojni črti.

Prvi mesec bitke za tisoč novih naročnikov je pri koncu in beležimo z zadovoljnostjo, da bratje tekmovalci in sestre tekmovalke častno rešujejo svojo nalogo.

Na bojni črti je danes okrog sto kontestantov, ki so že pridobili "Prosveto" petsto novih naročnikov. Prva polovica določenga časa je torej zagotovila tekmi dober uspeh. Valed tega ni najmanjšega dvoma, da bojevniki dosežejo svoj cilj predno poteče mesec marec.

Toda kljub določenemu času ni potegnjene črte: Samo do tukaj. Geslo kontestantov mora biti: Vse, kar se da — in čim več, tem bolje. Naprej za "Prosveto"!

Nekaj misli o nadaljnjem združenju slovenskih podpornih organizacij.

Fran S. Tauchar.

Ideja združenja slovenskih podpornih organizacij v Ameriki je že precej stara in je pred par leti kazala svojo vidno osemnost. V letu 1917 se je pa pojavilo zopet novo življenje na tem polju — in rezultat je bil: združenje SPD sv. Barbare a SDPZ. Ti dve organizaciji sta pokazali slovenski javnosti, da je združenje lahko izvedljivo, če je med članstvom in glavnim odborom res negebična in dobra volja, ki hrepeni po izvršitvi narodnih idealov. Ker sta ti dve organizaciji dosegli svoj cilj, sta se seji skupnih glavnih odborov sklenili, da nova združena organizacija deluje še nadalje za združenje, dokler ne bodo vse jednote in zveze, ki so se izrekle za združenje — eni sami skupini — pod enim praporom! To bi bila velika in močna organizacija, ki bi šela skoraj 30 tisoč članov in članic in imela bi nad milijon premožnja. — Ali bi ne bilo to nekaj veličastnega, nekaj krasnega, nekaj tako narodno-vzajemnega?

Da! To bi bilo eno največjih del, kar smo jih in kar jih bomo izvršili ameriški Slovenci v svojo korist! In to se da lahko izpeljati samo če hočemo mirno. Vsi pomislite, da morda ne dobimo sodniškega dovoljenja za združenje — da lahko en član nasprotuje in sicer združenje, da lahko tirja izpolnilo za svojo politiko, če je nasproten združenju, da je morda ena organizacija veliko bolj solventna kot druga, in če je, ali naj dotična org. tirja od druge toliko, da bodeta enaki, ali naj ravnata to ali ono ime, kajti imena so vsa lepa itd. — so precej prenehali in to je prav.

Moja želja je, da se prične pogajanja za združenje med vsemi organizacijami, ki so se za to izdajo izjavile pred leti, — in to so: SNPJ, JSKJ, SDPZ, in ABP Društvo. Zadnje društvo ni velika organizacija in je zadovoljna združiti se z ostalimi pod pogoj, ki bodo veljavni za druge večje organizacije, (saj tako se je izjavil njih zastopnik na skupni konferenci v Johnstownu, Pa.); ostanejo torej štiri glavne organizacije, ki naj bi jih takoj stopile v medsebojno korespondenčno zvezo, da se čim prej doseže medsebojni sporazum. To je potrebno radi tega, ker ima danes vsaka organizacija svojo posebno izjavo ali pogodbo. Ako hočemo imeti združenje, vemo, da je treba ene — samo ene pogodbe in ne več; kajti če je več različnih, ni zedinjenja in temelj združenja je pretrhel, da bi se moglo eno misliti, govoriti in delati.

Predno nadaljujem, naj omenim še to, da so se takolemenovani združevalni odbori naših podpornih organizacij izkazali — nepraktični. Toda potrpitej saj ni tako hudo. — Jaz menim sistem; moške v združevalnih odborih so delovali za vresnikenje združenja dobro, toda moči pa nimajo, da bi o tem tudi odločevali; nadalje nimajo toliko pogleda v poslovanje svoje organizacije, kot n. pr. glavni upravni odbor. Pri delovanju za združenje je treba poleg združevalnega odbora tudi pomoči vsega glavnega odbora, tako pri eni, kot drugi organizaciji! Jaz torej na tem mestu iskreno priporočam, da v bodoče stopijo v skupno pogajanja vsi glavni odborniki vseh prizadetih organizacij pod vodstvom gl. predsednikov in tajnikov za vsako organizacijo posebej. Ta pogajanja naj bi se vršila toliko časa, da se doseže medsebojni sporazum za eno idealno pogodbo, ki naj bi bila fundament naše bodoče skupne

organizacije. To jaz priporočam radi tega, ker združevalni odbor nima moči definitivno odločevati, to zamore le glavni odbor, zato naj pa bo zraven tudi za časa pogajanj. Na ta način bi lahko vse organizacije, ena od druge dobile potrebne informacije; ako pa ni upravni odbor zraven, je pa to nemogoče, ker natančna poročila daje lahko le gl. tajnik vsake organizacije. Tako bi se najlažje temeljito domenili. In ko bi bili enkrat vsi glavni odbori edini, bi objavili svojo pogodbo za združenje in v glavnih vseh prizadetih organizacij in poleg izjave, da se s pogodbo strinjajo, nakar sem prepričan, da bi članstvo skoraj soglasno odglasovalo v prid združenja. Da so ta pogajanja potrebna; dokazuje to, ker ima vsaka organizacija svojo posebno izjavo, v kateri se, če ne zahteva, vsaj izraža željo, "da se druge jednote in zveze k nam priključijo."

Konferenca v Johnstownu, Pa. meseca oktobra, 1917, je sestavila primerno pogodbo za združenje. Dve principijelni organizaciji sta uradno izdali svoje izjave, da pogodbe v celoti ne moreta priznati. Kakšni so vzroki za to, se jaz ne mudi spuščati v podrobnosti. — Fakt je, da pogodba ni dobila prijaznega odziva pri onih, katerih se tiče — in to moramo upoštevati. Da bi bili isto predložili v splošno glasovanje članstvu vsem prizadetim organizacijam, — sem prepričan, da bi ne bila sprejeta. — Zato je pa treba diplomatičnih pogajanj, trezno preumisljenih ukrepov in medsebojne vzajemnosti, predno se bo to doseglo. Ko bomo prešli v ta pogajanja, se bo še le videlo — kdo je nasproten združenju — če sploh je kdo. Smo pa različnega mnenja o načinu združenja; to je vse, kar sem jaz zapisal med posamezniki iz vsega delovanje za združenje.

Jaz priporočam gl. odboru SDPZ, da naj ne drži pogodbo, ki je bila sprejeta po pravilno pooblaščenih zastopnikih na konferenci v Johnstownu, Pa., kot nepremisljeno. Naj stopi v korespondenco z drugimi gl. odbori ter pogodbo popravi v smislu, kot se je mogoče pogoditi z drugimi prizadetimi organizacijami. In če se pojavi med gl. odbori sentiment za kakšno drugo korporacijo; to je, če večina priporoča, da se začne sprejme čarter kakšne druge organizacije — ter se nedomekli s čarterjem SDPZ, ki je označen v sedanjih pogodbah, naj se to brez obotavljanja prizna in sprejme.

Jaz bom v naslednjih vrsticah odkrito, povedal svoje nepristransko mnenje o nadaljnjem združenju zgoraj omenjenih jednot in zvez. Prosim, naj se me ne smatra za pristranskega. Ker stvar premišljam in hoče povedati odkrito, mi ne bo mogel tega očitati. Jaz govorim vse to iz iskrenosti, kot bi bil uradnik zdaj združene organizacije. Torej: SNPJ, JSKJ, SDPZ in SSPZ so se potom konvencij izjavile, da so za združenje; njih članstvo je o tem obširno razpravljalo in splošen sentiment med narodom je: združitev vseh podpornih organizacij v eno močno. Ker ima vsaka posebej izmed teh organizacij svoje privatno mnenje, da naj se druge organizacije k njej priključijo izvenki SSPZ, ki je za skupno konvencijo; sem prišel do zaključka, da bo moralo biti novo ime za skupno združeno organizacijo. Novo ime naj bi se glasilo n. pr. Zveza slovenskih podpornih organizacij, ali pa

SLOVENSKO REPUBLICANSKO ZDRUŽENJE.

Sedež v Chicagu, Ill.

IZVRŠEVALNI ODBOR:

Frank Bostich, Filip Godina, Frank Kerže, Martin V. Konda, Etbin Kristan, Anton J. Terbovec, Jože Zavertnik.

NADZORNI ODBOR:

Ludvik Benedik, Matt Petrovič, Frank Veranič.

CENTRALNI ODBOR:

John Ermene, Ivan A. Kaker, Anton Motz, Frank Mravlja, Jacob Muha, K. H. Pogodich, Matt Pogorelec, John Rezel, Joseph Steblaj, Frank Šava, Frank Udovch, Andrew Vidrich, Stefan Zabrie, Leo Zakrajšek, Anton Zlogar, Jos. Fritz, J. Judnič, Jos. Ivanetič.

(Opomba. Zastopniki organizacij in listov, ki se dozdaj še niso prijavili, postanejo člani centralnega odbora, čim se pravilno prijavijo in izjavijo, da se strinjajo s temeljnimi načeli S. R. Z. — Naslov za pisma in denarne pošiljave je sledeči: Anton J. Terbovec, P. O. Box 1, Cicero, Ill.)

IZVLEČEK ZAPISNIKA IZVRŠEVALNEGA ODBORA S. R. Z. 19. FEB. 1918.

Začetek seje ob deveti uri zvečer. Predsednikom je določen br. M. V. Konda. Zapisnik prečitani in sprejeti, nakar se br. Konda opraviči, ker ga ni bilo na zadnji seji. Zadržalo ga je nujno delo. Se vzame na znanje. Brat tajnik poroča nato o dohodkih in stroških. Predloži račune, ki se odobrijo. Dalje poroča, da imamo stalno prispevajočih članov dozdaj prijavljenih okoli dvesto. Knjig za slovenske ujetnike v Italiji je dobil dozdaj kakih 50, razen tega tudi par dolarjev v isti namen. — Nato prečita pismo Zveze Slov. Svobodomislovcev v Ameriki, ki se glasi: "Slov. Repub. Združenje, Chicago, Ill. — Cenjeni: Čast mi je poročati, da je gori označena (samostojna) organizacija sklenila po najboljših močeh podpirati gibanje S. R. Z. in radi tega prijavi svoj vstop v vrsto drugih zavodnih organizacij in društev ter obenem prijavi svojega zastopnika za centralni odbor S. R. Z. v osebi Joseph Ivanetiča, 1125 Norwood Road, Cleveland, O. — Spoštovanjem W. Rus, upravitelj Z. S. S. — Pismo Slovenske Čitalnice v Ely, Minn., se glasi: "Slov. Repub. Združenje, Chicago, Ill. — Cenjeni: — Tem potom Vam sporočam, da se člani in članice Slov. Čitalnice v Ely, Minn., strinjajo s idejo S. R. Z., katero hočejo podpirati po svojih močeh. Na seji 2. decembra 1917 je bil izvoljen zastopnikom Slov. Čitalnice J. Judnič. — S pozdravom Matt Polajnar, tajnik Slov. Čitalnice." — Pismi se vzamete na znanje.

Brat tajnik nato prečita pismo br. M. Žuglja iz Murray, Utah, ki priporoča, da bi se priobčevala vsaj imena stalno prispevajočih članov. Sklene se, da to za enkrat ni mogoče, ker nimamo svojega lastnega lista, Slov. Review je namenjen v prvi vrsti ameriški javnosti, naša slovenska glasila, pa so še itak preobložena s takim delom, za katero se nič ne plača.

Brat Krže poroča o shodu v Waukegan, Ill., ki ga je priredilo osem slovenskih društev, kjer je bil on navzoč kot govornik. Zanimanje za S. R. Z. je veliko, dvorana je bila natlačena polna in primerna resolucija soglasno sprejeta. — Dalje omeni, da je povabil na 10. marca na shod v La Salle, Ill. — Brat Kristan poroča, da gre na shod v Milwaukee dne 24. februarja, iz Detroit, Mich., pišejo, da bi radi imeli govornika za shod v prvi polovici marca. Odgovori se jim, da bi mogel priti govornik 3. marca, ker prej ni mogoče. — Seja zaključena ob poldvajsetih zvečer.

ANTON J. TERBOVEC, tajnik Slov. Repub. Združenja.

Slovenska podpora zveza, oziroma kraj sklenjena. V glavnem gre za to, da bo novo in primerno ime. Da se to tem lažje doseže, bom jaz priporočal najenostavnejšo in za vse prizadete lahko sprejemljivo pot, namreč:

Vse že omenjene organizacije naj bi se zedinile za pogodbo, ki bi se glasila, da se ostale tri priključijo in združijo s SNPJ. Kakorhitro se to izvrši, naj se ta skupna organizacija na novo inkorporira z imenom, ki bi bilo že prej sprejeto na splošnem glasovanju vsa organizacija. Da priporočam naš SNPJ kot pokroviteljico vsega poslovanja, dokler se ime in nova inkorporacija uredi, je vzrok ta, ker je prvič največja po članstvu in kapitalu, drugi je njen glavni stan v središču naše republike, kjer je splošno priznana centrala posebno za nas Slovence, tretjič, ker ima SNPJ svoje lastno poslovanje, v katerem se nahaja glavni urad, in kjer naj bi bil poznejši glavni urad skupne organizacije. To so ugodnosti, ki jasno govorijo, da je najprimernejše, če se ostale organizacije pridružijo SNPJ. Ko je to izvršeno, se lahko skliče skupna konvencija in uredi vse formalnosti ter objedni izvoli glavni odbor. Ni pa baš potrebno, da je skupna konvencija. Jaz bolj priporočam sestanek vseh glavnih odborov, kot pa skupno konvencijo; ni pa rečeno, da bi moralo tako biti. Na tem sestanku ali konvenciji bi se potem ustanovno završili sednji in zaključni akti — in združenje bi bilo dokončano; rezultat pa: — velika in močna slovenska podpora organizacija, ki bi bila v ponos in zadoščenje vsem, ki so se trudili na polju prekornostnega združenja! Jaz trdno upam, da bodo vse prizadete organizacije sprevidile, da je to najboljša in najpripravnejša pot; potem te ideje bi se združenje udeležilo, ne da bi pri tem trpela kakšna organizacija na časti ali nasprotno, da bi kakšna preveč časti višala. Razume se, da mora en

čarter eksistirati ob času združitve; ko pa je združenje formalno izvršeno, se pa za novo ime inkorporira, pa je vse izvršeno. Temu načinu bi po mojem mnenju nihče ne nasprotoval. Da se pa lahko vse bolje napravi kot sem jaz sugeriral, tudi verjamem in bom zadovoljen, samo da se doseže tako začetni cilj splošnih stremljenj ameriških Slovencev, za katerega smo veliko žrtvovali v prešlih letih.

Jaz sem član treh izmed zgoraj omenjenih organizacij in sem vedno delal v korist vseh, zato ne morem biti govora, da bi zgolj iz egoizma svetoval sprejem čarterja ene ali druge organizacije. Jaz vidim v tem le edino uspešno pot do združenja, to je vse.

Če se oprime te teorije za skupno konvencijo, ne da bi prej članstvo odglasovalo za pogodbo, na katere temelju naj se združenje izvrši, bi morda ne bili uspešni; kajti na konvencijah se vsi pojavi priziv manjšine — in kaj potem? — Vsi stebri se približno zopet majati.

Najboljša pot je, da se vsi glavni odbori zedinijo in izdajo praktično izdelano pogodbo, katero potrdi članstvo. Ne bojte se, da bi ljudstvo proti taki pogodbi glasovalo, kajti narod je za združenje! Dolžnost vseh vsakega posameznega uradnika, da se vdeleži te rasprave in resno dela za plemenito stvar, za združenje. Kdor se bo mlačno prilepil, ga bo zadela ljudska sodba. Vse ljudi naroda mora vsak narodni zastopnik upoštevati!

Jaz se tem potom zavežem, da bom kot član gl. odbora SNPJ vse močjo podpiral našega predsednika in tajnika, kakor tudi druge uradnike, v delovanju na dosego tega cilja. In če vsak gl. odbornik stori svojo dolžnost spram članstvu, ni več daleč do tega, ko si bomo brata podali roko in vživali blagostanje in mir pod okriljem nove in močnejše slovenske podpora organizacije. Končno pozivljam vse glavne odbornike, da povedo o tem en

je zmenje v naših glasilih, da bo do glavnih odborov vedeli še naprej, kakšno mnenje prevladuje med članstvom. S tem bi bilo gl. odborom olajšano delo, v pogodbi bi pa bilo centralizirano mnenje ljudstva. Tako bi postala tako dolgo negovana ideja — resnost.

Naprej — z resnim delom do cilja!

VESTI Z BOJIŠČA.

Ameriška fronta v Franciji, 26. feb. — Danes so pričeli Nemci s povečanim bombardiranjem ameriških pozicij severozapadno od Toul. Na nekaterih ameriških baterijah mečejo plinske granate. Ameriški topničarji odgovarjajo s podvojeno silo.

Američani in Francozi v skupnem napadu.

Ameriška fronta v Franciji, 26. feb. — Danes se je izvedelo, da so Američani in Francozi izvršili skupni in zelo uspešen napad na nemške zakope severno od hribov Chemin des Dames ob reki Aisne zadnjo soboto zjutraj. Poveljnik je izbral za ta napad 26 Američanov in 74 Francozov, skupaj 100 mož. Nemške pozicije so bile 45 minut pod topniškim ognjem in nato je četa naskočila pod kritjem ognja. Nemci, ki se niso nadejali napada, so se podali po kratkem boju, kar jih je bilo v prvem zakopu. Američani in Francozi so privedli nazaj 22 ujetnikov, med katerimi sta dva častnika, in vplenili so eno strojno puško. Ujetniki so Prusi od 16. do 41. leta. V boju je bilo ranjenih pet Francozov.

V ameriškem okolišču se ponajljajo topniški dvoboji.

Na ostalih krajih zapadne fronte se vrše lokalni spopadi in artilerijski boji. V Londonu javljajo, da znaajo izgube angleške armade v zadnjem tednu 8571 mož, ubitih, ranjenih in pogreanih.

Z italijanske fronte ni nič novega.

Nadaljevanje ofenzive v Mezopotamiji.

London, 26. feb. — Poveljništvo armade v Mezopotamiji poroča, da so angleške čete ponovile ofenzivo proti Turkom in okupirale Kano in Burajet, 14 milj. zapadno od Ramadica. Angleške patrulje so še deset milj od Hita, ki je sto milj. zapadno od Bagdada ob reki Eufkrat. Turki se niso dosti upirali.

PRVI PORAZ NEMCEV V RUSIJI.

(Nadaljevanje s prve strani)

bele garde je zapustilo otoke in odpeljali so se na Švedsko, odkoder jih pošiljajo na Finsko.

Washington, 26. feb. — Ameriški poslanik in ostala zvezniška poslaništva ostanejo v Petrogradu, dokler ni hujše nevarnosti. Večernja vest iz Londona, da je ameriški poslanik zapustil Petrograd, je brez podlage.

Amsterdam, 26. feb. — "Breslau Tageblatt" poroča, da so bolševiki v Petrogradu postavili pred revolucionarno sodišče velikega kneza Nikolaja zaradi veleizdajstva proti republiki. Ravno ta list piše tudi, da se je veliki knez Mecklenburg-Strelitz ustrelil.

Intervencija Japoncev v Sibiriji?

London, 26. feb. — Iz Harbina (Mandžurija) poročajo, da se je general Semenov, vodja kozakov, ki se bore proti bolševikom v Sibiriji, obrnil na Japonce za pomoč. Semenov je v stiski in ker od zaveznikov ne more dobiti pomoči, se je obrnil do Japoncev. Kaj bo naredila japonska vlada, se še ne ve. Semenov dolži bolševike, da so oborožili 2000 nemških in avstrijskih vojnih ujetnikov v Irkutsku in jih dodelili svoji armadi v Sibiriji.

NEMŠKI KANCELAR SE STRIJA Z WILSONOVIMI MINISTRI O ROVNOSTI POGOJ.

(Nadaljevanje s prve strani)

Kancelarjeve besede, da "sprejme" štiri Wilsonove principe za temeljno razpravljanje o splošnem miru, ako se ententa izreče za nje, smatrajo tukaj za "camouflage", oziroma masko ali navaden bluff. Hertling je že tretji nemški kancelar, ki ponavlja ene in iste fraze, da je Nemčija pripravljena

za mir, pa da zavezniki silijo z osvojevalne vojno dalje in zato se mora braniti, nakar pade vsa odgovornost za nadaljevanje klanja na zaveznike.

Da Nemčija ne mara sklepati miru na temelju Wilsonovih načel, je dovolj očitno pokazala pri pogajanjih in sedanjih aratni ofenzivi z Rusijo, ko hoče na vsak način anektirati najbogatejšo ruske dežele, ostalo Rusijo pa spraviti pod gospodarsko nadvlado.

Pričakuje se, da bo predsednik Wilson v kratkem odgovoril nemškemu kancelarju in obenem razložil stališče Amerike napram situaciji v Rusiji.

Republičani zmagali v Madridu.

Pariz, 26. feb. — Prvo poročilo o izidu večernjih volitev za novi parlament na Španskem omenja, da so v večini prodrli liberalci. V Madridu in Valenciji so zmagali kandidati republičanske stranke. Najbolj so poraženi pro-nemški kandidati; v Madridu so dobili le tisoč glasov. Nemiri so bili v Valenciji, Cadizu, Meridi, Montrilu in Almeriji.

Kajzer zahteva velike žrtve.

Amsterdam, 26. feb. — Nemška vlada je ukazala časopisom v Nemčiji, da pripravijo ljudstvo na velike žrtve, ki pridejo s prihajajočo ofenzivo na zapadni fronti. "Vossische Zeitung" piše, da nikdar v zgodovini še ni bilo take bitke s tako velikimi žrtvami, kakor bo ta, ki se zdaj bliža.

Širom Amerike

SENATOR MCCUMBER PROTI ORGANIZIRANEMU DELAVSTVU.

Washington, D. C. — Podjetnike silno jezi, da se vlada noče kloniti onim podjetnikom, ki zahtevajo, da vlada mobilizira delavce za privatne podjetnike. Še bolj jih je pa ujezilo, da so se organizirani delavci prijavili v tako velikem številu za delavsko rezervo, iz katere bo vlada klicala delavce v ladjedelnice, da so prijave daleč nadkrilile pričakovanja.

Ta jeza podjetnikov se zrcali v napadu senatorja McCumberja iz Severne Dakote, ki je predlagal nedavno od tega, da se povzra cena za bušelj letošnje pšenice na \$2.75.

Mr. McCumber je izrazil zadnji strah tesarjev, da je udaril po vsem organiziranem delavstvu, dasiravno so delavci do sedaj pokazali, da so mnogo bolj lojalni vladi, kot pa tisti razred, iz katerega prihaja mr. McCumber. Zmešal je vse v en lonec: ruske bolševike, ameriške strokovno organizirane delavce in profitarje, ki so prodali svet na Hog Islandu za ladjedelnice po osterški ceni. Iz vsega njegovega govora je bilo spoznati, da je bil njegov glavni namen, da izlije svoj žolč na vlado, posebno pa vojnega tajnika Bakerja.

Na strokovno organizirano delavstvo ni njegov napad napravil najmanjšega vtisa. V krogih odborov strokovno organizirane delavstva pravijo: "Dobro, da poznamo sovražnike delavstva. Če pa hoče kateri teh sovražnikov delavstva podtikati delavstvu, da so mlačneži, naj najprvo postavi v pravo luč tiste mlačneže, ki zahtevajo \$2.75 za bušelj pšenice. Vpravi ti gospodje, ki hočejo ljudstvu podariti kruh, so poleg profitarjskih podjetnikov največ krivi za delavski nepokoj."

IZREDNO VELIK PRIDELEK OD STAREGA KORUZNEGA ZERNA.

Milwaukee, Wis. — William A. Akin je dokazal, da rodi koruzno zrno, ki so ga Indijanci pridelali pred več sto leti.

Mr. Akin je dobil od prijatelja koruzno zrno, ki je bilo od storžja, zakopnega v indijanskem grobišču in ga je odkril arheolog dr. E. S. Curry, pet in dvajsetletni misijonar med Indijanci. Curry je dal posekati na indijanskem grobišču drevo, v Arkanzasu, ki je že del časa obračalo nase njegovo pozornost. Dognal je, da je bilo drevo staro šest sto let. V grobišču je našel razno orožje in orodje, pa tudi kalen baker. Naletel je na temo zaprto žaro, v kateri je bilo enajst koruznih storžev. Prepričal se je, da je bilo grobišče staro najmanj 1800 let.

Koruzno zrno je bilo rjavkasto, toda dobro ohranjeno. V juniju je namočil nekaj zrna in ga takoj posadil. Koruzna stebila so poglajala deset čevljev visoko, ali porazili jih je moral, preden je dozorela koruza. Dozoreli so samo trije storži, ker je zrno sadil prepozno.

Mr. Akin je poslal precej zrna v Dakoto in tam se je koruza obnesla. Pridelek na akter je znašal 184 bušljev. Najvišje steblo je merilo osemnajst in pol čevljev na visokost in štiri palce v premeru. Rodilo je osem koruznih storžev in največji je bil dolg devetnajst palev in je imel 860 zrn.

USLUŽBENEC PROHIBICIONISTOV PRIZNAL, DA JE SLEPARIL S PODPISI.

Chicago, Ill. — Zveza pivovarjev naznanja, da je Benjamin Feinberg, bivši uslužbenec prohibicijske organizacije Dry Chicago Federation, priznal, da je zanesel 400 imen v peticijo, da si nihče ni pooblastil v to.

Feinberg je dobil 10 centov za vsak podpis na peticiji. Včas je najel majhne dečke, da so hodili okoli s peticijo.

Mokrači pravijo, da so suhači svetovali Feinbergu, da naj zapusti mesto, ko je bil v kaši. Suhači trdijo odločno, da niso dali Feinbergu takih nasvetov. Tako se zdaj ta boj vleče semintje, ki ni drugega kot besede in besede — pesek v oči volilec, da ne opazi, kako grafiarji spravljajo svoj plen v varne shrambe.

MESARSKI MAGNAT VPRAŠAL ZA OPROŠČENJE OD VOJAŠKE SLUŽBE.

Chicago, Ill. — Nelson Morris, predsednik upravnega odbora tvrdke Morris & Co., ki je bil pred kratkem zaslišan pred sodnikom Alschulerjem radi razmer v klavnicah, je vprašal za oproščanje od vojaške službe pri prizivnem distriktnem odboru. Od odbora je bilo nemogoče dobiti informacije, kakšne razloge je Morris navedel za oprostitve od vojaške službe.

Časnikarski poročevalci so dobili v Morrisu telefonično zvezo, toda Morris se ni hotel razgovarjati z njimi o zadevi.

Nelson Morris je star 26 let in oženjen. Njegova soproga najbrže ni odvisna od njegovega zaslužka.

KROMPIRJI, RIBAM IN KOKOŠIM JAJCAM JE PADLA CENA.

Chicago, Ill. — Živilska uprava za Illinois priporoča, da naj ljudje konzumirajo več krompirja, rib in kokošjih jajc, da prihranijo pšenico in meso.

Krompir je prišel v večji množini na trg in padla je cena. Jajca stanejo 44 centov tucat, v soboto so bila še po 45c.

Iz kanadskih jezer so pripeljali na trg velike množine belic, ki so poceni.

SENATNI ODESK PREGLEDUJE LADJEDELNICE NA HOG ISLANDU.

Philadelphia, Pa. — Pet članov senatnega trgovskega odbora je pričelo pregledovati nove ladjedelnice na Hog Islandu, ki leži ob reki Delaware.

Pričakujejo, da bo zaslišanih mnogo več priči, kot jih je bilo pozvanih v času preiskave pred senatni odesk.

V odboru so senatorji Randsell, Vardaman, Reed, Fernald in Calder.

Podadmiral Francis T. Bowles, ki je dodeljen brodomni korporaciji in nadzoruje delo na Hog Islandu, da gre gladko od rok, je sprejel senatorje in jih spremljal na potu po ladjedelnici.

MEŠTAR ARBITRAN RADI ZLOREBE POŠTE.

Chicago, Ill. — Poštni nadzorniki so aretirali meštarka Frank B. Hamlina radi zlorabe pošte. Zvezni komisar Mason je zanj določil \$5,000 poroka. Takoj po aretaciji je brzojavil poštni nadzornik George B. Craighead oblastim v Pittsburghu, da aretirajo Elmer E. Gallupa, Raymond P. McDonald in Foster J. Hartmana, ki so odbojniki Washington Rubber kompanije.

Komisar Mason je dobil informacije, da je bilo prodanih za \$800,000 delnic, dani je glavniš v gotovini znašala le \$15,000.

RAD BI IZVEDEL
za svojega brata Johna Oblak. Pred tremi leti je bival v West Virginiji, sedaj pa ne vem, kje se nahaja. Ako kdo rojakov ve za njegov naslov, prosim, da mi ga naznani, ali pa če slučajno sam čita ta oglas, naj se mi javi. Njegov brat:
Martin Oblak, 3049 West 22nd Street, Cleveland, Ohio.

CAS.
Edina Slovenska revija izhaja mesečno na 36 straneh in velja za vse leto \$2.
Čas, 2711 S. Millard Ave. Chicago, Ill.

Proletarec
je slovensko glasilo socialistične stranke v Ameriki. Vsak delavec in rojak, ki se zanima za socializem, bi ga moral redno čitati.
prave ali socializma.
Naročnina znaša \$2.00 na leto, \$1.00 na pol leta.
Naslov: PROLETAREC
4008 W. 31st St.
CHICAGO, ILLINOIS

VELIKI SLOVENSKO-ANGLŠKI TOILMAČ. Knjiga vsega poleg slov. angl. slovnice, slov. angl. razgovora na vsakdanje potrebe, navodila za angleške pisave, splevanje angleških pisem in kako se postane ameriški državljan. Vrh tega ima knjigo dandaj največ slov. angl. in angl. slov.
To je najboljša in najbolj popolna knjiga za proučanje angleščine in ne bi smelo biti slovenskega naseljenca, ki bi to knjigo ne imel.
Knjige trče in okume v platnu vezana (430 strani), volja \$2.00 in je dobri prei
V. J. Kubelka,
630 W. 145th St., New York, N. Y.
Pišite po omik slovenskih knjig.

"HRENOLA"
NAJNOVEJŠE VRSTE
GRAMOFONI
ki jih izdeluje
edina slovenska tvrdka
FR. HREN & CO.
14 W. Kinzie St., 352 N. State St.
Chicago, Ill.
Naši gramofoni igrajo vse rekorde.
Pišite po slovenski cenik.
Iščemo zastopnike.

Cena je \$35.00

Vsak, ki kupi en stroj št. 1918 dobi prosto: "Slišal sem na vaš bil" "Vseceli godee" "Odprti dekla kamriro" "Hretna mladost" plošče. Z naročilom je poslati Money Order, ali gotov denar v priporočenem pismu.

NEKAJ NOVEGA.
Ali že veste na edino slovensko brusilnico in trgovino s vso hrvaško opremo?
Jan imam v zalogi najfinjša hrvaška britve, pasove, stroje za strižiti las, ter sploh vse hrvaške in ruske stroje prve vrste izdelka.
Z britvijo, ki vam jo jaz nabrusim za 25c do 50c, si lahko prihranite letno do \$35 na samudi časa in drugih ugodnostih.
Ako je vaša britve dobrega jekla vam jo nabrusim, ako pa vidim, da ni dobra vam jo zamenjam s polnim jamstvom in sicer za 25c do 75c.
Za one, ki se ne znajo sami briti imam na razpolago hrvaške stroje (Safety Razors), na katere sploh ni treba ne ogledala in ne luči.
Mnogo jih je, ki zahtevajo cenik mojih izdelkov. Vsem tem naznanjam, da razpolijam in sprejemam britve, itd. iz vseh držav širne Amerike, sprejemam v popravilo tudi vsakovrstne puške, samokrese. Tudi narečujem iste na željo naročnikom. Vedno skuham vsem dobro ustredi.
Vsa dela, popravila ali naročila, se pošiljajo potom Parcel Pošta.
Zapomnite si, da sem edini slovenski specialitet v ti stroki v Združenih državah. Ako mi ni mogoče postreči odjemalcu v njegovo korist in zadovoljnost, naj al vank blagovolji odriati blago nastoj.
ROJAKI!
Ako potrebujete dobro britve, škarje, nože, itd. pridite ali pa pišite, na spodaj naznanen naslov, Jan Jamilim dobro in točno postrežbo v vaše zadovoljnost.
Ne iščite enakih stvari po lekarnah ali mesnicah, ampak obrnite se do strokovnjaka in gotovo boste dobro postreženi.
Se priporočam vsem s hrvaškim pozdravom
F. K. BAUZON
CLEVELAND, OHIO.
5920 St. Clair Ave.,
Ohio State Tel. Central 3974 K.

Zaupno zdravilo prinaša iznenadenja.
Skoro že 30 let se Trinerjevo zdravilo uspešno razlije v največjih zaupanjih. A to tudi radi pravga vroka, ker zaupnost izdelovalca zasluži popolno zaupanje in čislanje od strani številnih odjemalcev. Malo povzicanje cen je sedanja potreba, da se ohrani zanesljiva vsebina izdelkov. Branili smo se dolgo sopes draginjo na vseh številnih potrebščinah naših, a novi vojni davek nam je spodbil še zadnji steber in morali smo gane nekoliko povikati. Vank prijatelj Trinerjevih lekov priznava brez ugovora, da v sodanosti, ko moramo veliko več plačevati za potrebščine, in tudi lekarja stane stvar več, ni bilo mogoče draginji v okom priti. Zato pa bo vrednost Trinerjevih lekov, povrnila odjemalcem vse kar več plačajo za nje.

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino
torej ima tako zaupanje in vspeh med svetom, ker usfil, da bol zgubi svoje stališče. Tamed vseh boleznih jih je devetdeset odstotkov povzročenih in spoznanih v žolodih. Trinerjevo Zdravilno Grenko Vino odleti žolodce in odstrani iz notranjosti drobovja vse nabrane nepotrebne in strupene snovi, ki so nekakšen blag zlotvorni tvarin zavirajočih pravilno delovanje drobovja. Trinerjevi leki so prosti vsakršne nepotrebne mešanice in vsebujejo le potrebne zdravilne grenke koreninice ter krasno žarčo rudače vino. V zadevi zanesenosti, nepravčnosti, glavobola, pol-glavobola, nervoznosti, navadne slabosti, kakor tudi v žolodskih neprilikah, ki rade nadlegujejo ženske ob premenbi žitja ali rudarje in druge delavce, ko delajo in vdihavajo piln, če rabite ta lek, boste našli v njem neprecenljivo vrednost. Dobite je v vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT
proders vselej v koren bolečine, zato pa je slasti v sluzaju protina, ali revmatizma, nevralgije, lumbago, otrplosti glečnjov in drugih, najhitrejša in gotova pomoč. Jako je dobro tudi v zadevah odrgnin in eteklin itd., tudi za drgnjenje šivcev in za mazanje po kopanju nog. Dobite je v vseh lekarnah.

Trinerjev Antiputrin
je izvrstno in prav prijetno zdravilo za navadno rabo znotraj. Posebno za ispiranje grla in ust; istotake za čiščenje ran, izpuščajev in drugih kožnih otvorov. Dobite je v vseh lekarnah.

NAJNOVEJŠE NAGRADBE SO DONILA TRINERJEVA ZDRAVILA V MEDNARODNIH RABSTAVAH:
GOLD MEDAL - SAN FRANCISCO 1916, GRAND PRIX - PANAMA 1916.

JOSEPH TRINER
Manufacturing Chemist
1333-1343 So. Ashland Ave.
CHICAGO, ILLINOIS

ni se razlikuje od drugih vrst, ki so bolj ali manj enake. Razlikuje se od drugih vrst, ki so bolj ali manj enake. Razlikuje se od drugih vrst, ki so bolj ali manj enake.

100

Zastoni

**krasni slovenski koledar
za leto 1918.**

Z vsakim naročilom od \$1.00 ali več
odravlj. in svetovno znane lekarne
PARTOS v New Yorku.

PARTOLA, za čiščenje krvi in želodca
ter neškodno stolicu..... \$1.00

PARTOCOUGH, soper kašelj in pre-
hlajenje..... 1.00

RUMATIN PARTO-PAIN (prašek)
soper revmatizem in kostobolj... 2.00

LIRO, soper glavoboli..... 1.00

PARTO-GLORY, za jačanje krvi in
stevni organizem..... 1.00

PABTOLIN, soper izpadanje las... 1.00

PARTO-BISQUIT, soper nečisto-
to in pokvarjeno kri..... 4.00

Nadalje odpravila za vse notranje in
zunanjše, kakor tudi tajne bolezn.

Kulgo "Tui k zdravju" pošljite
zaštom in pošalno presto.

Pisma naslavljajte na:

The Partos Pharmacy
100-2nd Ave. New York, N.Y.

FRANK FUZER

Fri meni se dobi stanovanje
in hrana ob vsaki priliki. Pose-
bno pozornost obračun de pot-
nikov. Dobro in točna postrel-
ba.

225 Reed St.—Tel. Man. 5945 y.
MILWAUKEE, WISC.

**NA SVETU JE
VSE MOGOČE!**

Kdor ne verjame, naj na-
roči knjižlico:

VODIŠKA JOHANCA... 25c
Edela Kocfova brošura.

**POUK NEVINOM IN
NEVESTAM** 50c

Prva povz, kako je znala
vodiška Johanca delati čude-
že in slepariti verno ljudstvo
ter kdo ji je vse pomagal, na-
tančno besedilo sodnijske
razprave in obtožbe.

Druge je pa namenjena že-
ninom in nevestam v pouk.
Spisal jo je sam ljubljanski
škof Ant. Boneventura Jeg-
lič. Vsa bi jo moral imeti.

Obe ste jako zanimivi, zato
sezite po njima, dokler zalo-
ga ne poida. Najboljše raz-
vedrilo in dolgih zimskih ve-
čerih. Z naročilom pošljite
tudi denar, znamke ali pa
money order na:

L. BENEDIK,
2315 Madison St., Brooklyn, N.Y.

EMOGARJI

odločeno iz dela po tri in štiri
rajske stalno delo, potem pridite
g. Philip Murray, predsedniku
ine Workers of Amerika.

OR MINES

Co. v Kaylor, Pa., delajo vsak
e svoje železnice in ima vedno
lite pripravljeni za delo z Bes-
zglasite za pojasniti pri: An-
Street, Pittsburgh, Pa.

**govoreče ljudi
v pritličju na-
pri stopnicah.**

\$4.00 do \$4.50, narejeni za želo
rujevi, blazer moda, a dobri pod-
likosti, se bodo prodali po... \$3.45

rne teleton z gumbi, blazer mode,
ni po \$3.00 do \$4.00 se bodo do-
..... \$1.95

o do \$2.00 "Dorothy Dodd", na-
sanja; patent, teleton in drugoga
razpredaja po..... \$2.45

la vseh velikosti in vseh barvah
..... \$5.95

sanke noko vseh barvah in veli-
h smilanih cenah: \$19.50, \$24.75
..... \$27.50

00c do \$1.00 se dobe za..... 25c

THE ROSENBAUM CO

IMPORTERS - NEW YORK - PHILADELPHIA

PITTSBURGH, PA.

24c Green Trading Stamps in Addition to BEST VALUES.

Za tuje govoreče ljudi
oddelek v pritličju na-
sprotno pri stopnicah.

Vi si lahko pri-
hranite pri nakupu
v dobro poznanem
razprodajalnem
pritličju (Base-
ment Store). V
dobro poznanem
razprodajalnem od-
delku, dobite še
poleg znižanih cen
tudi kupone "S. &
H." Green Stamps,
za vsako stvar, ki
je kupite za več
kot deset centov.
Hranite! Hranite!

Rozprodaja 1a teden v Rosen-
baum basementu, bodo različne
stvari naprodaj:

Otroške obleke za pravi v starosti od 2 do 8 let.....\$1.39

POSEBNA RAZPRO-
DAJA MOŽKIH
HLAČ.

Vredne \$1.75 bodo za.....\$1.00
\$2.50 do \$4.00 vredne, za.....\$2.00
\$5.00 do \$6.00 vredne, za.....\$3.00

Moški čevlji vredni od \$4.00 do \$4.50, narejeni za delo
iz dobrega vrnja črni in ruževi, blader moda, a dobrih pod-
plat iz petami, vseh velikosti, se bodo prodali po....\$3.45

Čevlji za mladeniče iz črne teletne z gumbi, blader moda,
v trdnimi podplati vredni po \$3.50 do \$4.00 se bodo do-
bili za\$1.95

Ženski čevlji vredni \$5.00 do \$6.00 "Dorothy Dodd", na-
rejeni iz črnega, ruževega usnja, patent, teletne in drugega
blaga, z gumbi posebna razprodaja po.....\$2.45

Ženska spomladanske krta vseh velikosti in vseh barvah
se dobe za\$5.95

Ženske obleke za spomladansko nočo vseh barvah in voli-
kosti se dobe po znižanih cenah: \$19.50, \$24.75
in po\$27.50

Ženske torbice vredne od 60c do \$1.00 se dobe za.....25c

Glavni ured
Tel. Lawndale 3099
Stavbniško in posojilno društvo
"FRANK KRENEK"
FRANK KRENEK
IZVRŠNA POSREDEBA
vokal 27. ulica in Lawndale Ave.
Chicago, Ill.

FRANK BREGANT
Se priporoča rojakom in znancem za obilno oblik. Prenočišča, dobra pišča in fine smodke. Točna in dobra postrežba.
(Tel. Hanover 4000.)
233 Reed St., Milwaukee, Wis.

Piše GREGOR KOROBAC
pl. GAJŽLA.

Biblija pripoveduje, da je svoječasno šel neki človek iz Jeruzalema v Jeriho; medpotoma so ga napadli razbojniki, ki so ga oropali, pretepli in pustili ležati nezavestnega. Zgodovina se ponavlja, četudi z malimi izpremembami. Te dni je zopet šel neki človek iz Jeruzalema v Jeriho. Medpotoma so ga napadli razbojniki Turki. Ker je bil ta "neki" človek slučajno poveljnik britske armade, je s pomočjo svojih fantov turške razbojnike pošteno premagal in srečno prišel v Jeriho. Pika.

Bilo je nekaj dni po pepelnici, ko sem se privozil mimo hiše enega svojih prijateljev. Obhajale so me plesnive misli štiridesetdanskega posta, ki so bile toliko bolj turobne, ker sem bil lačen za dva odrasla pečlarja in sem vedel, da se v žepu sramežljivo skriva en sam kvoder, edini potomec mesečnega čeka. In kdo ne ve, da "za gorami so že tisti časi", ko je človek za ponižni kvoder dobil pošteno kosilo. Pristal sem za fencem in nameraval iti vprašati prijatelja, kako se je obnesla njegova nova sušilnica, v kateri je prekaljal klobase letošnjega priidelka. (Razume se, da sem računl na to, da mi jih da pokusiti in včasih se človek preživi tudi od samega pokušanja.) Iz hiše je odmevalo glasno argumentiranje, katero bi človek, ki ni tako pesniško navdahnjen kot jaz, imenoval navaden preir. Pravzaprav je bilo le polje slišati glas ljubezne boljše polovice, ker moj prijatelj je moder mož in je večinoma molčal. Bila je burna enostranska dobita poletim dalje v beli svet, ker sem čul praviti stare očance, da tako argumentiranje je zelo škodljivo za lase in meni že tako izpadajo.

V tem priteče iz hiše moj prijatelj z velikim pismom v roki in me za-prosi: "Gajžla, za božjo voljo, če si moj prijatelj, vzdigni me s svojimi zrakoplovom vsaj tisoč dev-ljev v zrak!" — "Eny", sem de-jal in v prihodnjem čitpu sva že frlela proti oblakom. Ko je zrak-koher pokazal tisoč devljev viš-ine, je spustil možak pismo, kate-ro je držal v roki, ljubeznjivi ža-nici ravno pred noge. Puncas je pi-smo seveda pobrala in hlastno čit-tala. "Zdaj sem jo pa sfiksaj," za-smeje se prijatelj dobrovoljno. V pismu so moji argumenti in tako imam enkrat po dolgih letih zado-ščenje, da imam zadnjo besedo, ker sem tako visoko, da mi ne mo-re odgovoriti. Ej, umiševanje je sladko!" Jaz sem ga gledal, in "solzne, solzne so bile moje oči".

Ongav Janko me je oni dan pri-jel prav resno. "Say, Gajžla, za-starani grešnik, grea pečlarska," je dejal, "koga pa vender misliš? Polnčleten si že kot Kristus, v tvoji zračni barki imaš tako lep prostor za eno solčno rožo, zakaj si vender ne natakneš z modrom namazano zakonsko zanjke na vrat? Ali hočeš imeti zopet vseh 365 dni letošnjega leta sweet-less?" — "Saj nič ne rečem," sem dejal, "ampak zdaj je post in Ve-lika noč je še daleč. Pa še nekaj drugega me straši. Znano ti je po ustnem izročilu, da se pri novopo-rojenih parčkih zelo rado oglašajo štoriklje. Well, zakaj bi se pa ne! Štoriklje so inteligentne ptice, ki poznajo manire in pri vsa-kega obisku obdario hišno gospo-dinjo s primernimi darilci. Kdo bi jih pa gledal, če bi prazne hodi-le v hišo! Tako daleč je vse hvale vredno in all right ker v novem testamentu moški niso deležni takih daril. Ampak hudo je ker mo-ški tako radi zbolijo o priliki štor-kljinega obiska. Sicer ne vsi am-pak unogi! Ali zbolijo od veselja ali od jaze, ker sami ne dobe takih daril ali jih štoriklja brene — jaz ne vem. Oni dan sem brskal po knjigah neke slovenske podporne organizacije in videl celo vrsto takih slučajev. Mlada mati dobi običajni "cegnar" za štorikljin obisk, mož pa zbolí nakaž je treba padarja v hišo, bolniško podporo in enake neumnosti! Vidis, jaz pa se strahansko bojim biti bolan, po-

sebiho še ob času, ko štoriklje fr-fotajo okrog hiše!" — Janko je odšel s povešeno glavo za fencem in meni se je zdelo, da "mal" mi verjame "mal" ne.

Neka cenjena čitateljica iz Kan-ne Vode, Vohaj Jo, mi je obljui-bila kupiti nove luftšifarske hla-če iz nevenkalkine kože. Da bi jih le! Magari če so iz krokodilovine. Ampak do Velike noči čakati na-nje je malo predolgo. Zdale na-stopijo vetrovni suševci dnevi in človek lahko dobi nahod ali pa še kakšen gramatizem. Če bi vedel, da se da kaj pregovoriti, bi ape-liral na punco, da se premisli in skrajša termín. Drugač pa res ne vem, kako bo. Kasparjeva banka je dala letos tiskati take kratke čeeke, da jih navadno sredi mese-ca že zmanjka. Špišno delo ru-skih boljševikov je za zdaj še pre-zgodaj soditi, ampak za eno jim dam ves kredit. Iz prvega febru-erja so naredili kar štirinajstega in tako prikrajšali mesec za po-lovico. Ko bi kaj kmalu v Ameriki prišli in tu v vsakem mesecem na-pravili tako, kot so s februarjem v Rusiji! Potem bi bili naši meseč-ni čiti all right.

Gajžla.

ČAST KOMUR ČAST.

Zakaj ima na tisoče ljudi večji zaupanje v Trinerjevem Grenkim Vinu kakor v kakih drugih želo-d-čnih zdravilih? Zato ker znajo da Trinerjevo grenko vino je vred-no običnega spoznanja. Ono zdravi hitro in vpešno. Gospod George Papu iz Salem, Ohio, je trpel na želodec tri leta. In sedaj nam piše 27. jan. 1918 sledeče: "Naha-jam se v najboljšem zdravju in za-to sem hvaležen Trinerjevem Grenkim Vinu. V pismu 14. febr. iz Columbus, Ohio, nam piše Mrs. Kunimhof: Hvala Bogu sedaj sem zdrava, ena steklenica Trinerjevega Grenkega Vina mi je pomagala. Dobi se po vseh lekar-nah. Cena \$1.10. Letošnja huda zima je povzročila da marškedo išče leka zoper ozeblino, v tem slučaju kakor tudi pri spahnenju, revmatizmu, migreni itd. je Tri-nerjev Liniment najboljši. Cena 35 in 65c po vseh lekarnah, po poš-ti 45 in 45 in 75c Joseph Triner Company."

V lekarnah. Cena \$1.10 Jos. Triner, izdelovalec, 1333-1343 Chicago, Ill.

AMERIŠKO-SLOVENSKA PRATIKA ZA LETO 1918

Je izšla. Med drugim vsebuje tudi veljavno najnovejšo DELAVSKO ODŠKODNIŠKE POSTAVBE za vsako državo posebej. — Cena s poštno 15c. Naročite takoj. PRATIKA PUBLISHING CO., 45 Vesey St., NEW YORK, N. Y.

ROMAN "BABILONSKA ŽENA" je izšel.

Povest je izšla v dveh knjigah: prva vsebuje 285 in druga 345 strani. Obe knjigi staneta s poštno vred \$2.25.

Denar je poslati v naprej na:

Glas Svobode
2656 S. Crawford Av.
Chicago, Ill.

\$18,500,000.00

Z BESEDO: OSEMNAJST MILJONOV PET STO TISOČ DOLARJEV JE POSOJENEGA NA PRVE MARKEČE, HIPOTEČNA POSOJILA IN NA OBVEZNICE; KUPCI TE VSOTE NISO DO DANES IZGUBILI NITI CENTA.

To je naš rekord, na katerega smo lahko ponorni. Direktor tega odbora je gos. J. F. Stepina, kateri je že nad 28 let v zvezi s tem bančnim poslom in je v ti dobi prodal za \$9,000,000,000 markečev, hipotečnih posojil in obveznic in kot blagajnik in predsednik te hranilnice v času šest let in pol napravil posojil raznim kupcem na markeče, hi-poteko in obveznice za \$9,500,000 in niti centa niso izgubili kupci.

Mi imamo vedno naprodaj razne prve markeče hipo-tečna posojila in obveznice v znesku od \$100 do \$20,000. Vi ne morete boljše naložiti svoj denar kot v teh prvih markicah, hipotečnih posojilih ali obveznicah.

AMERICAN STATE BANK

J. F. Stepina, preda. Em. Beranek, podpred. Adof J. Krassa, blag. Pod nadzorstvom "Chicago Clearing House". V zvezi s pošto hranilnico Združ. držav. 1825 Blue Island Ave., vokal Loomis ulice, CHICAGO, ILLINOIS.

PAZITE IN HRANITE

Narodni izrek pravi: "Pazite na vaš beli denar za šne dne-va." To pomenja toliko kakor prvo pazite in hranite dokler ste le zdravi in mladi, da boste imeli nekaj za stara in onemogla leta. Vsak človek mora paziti in hraniti, ne le to je edina pot, ki vas vodi v neodvisnost. Prvi dolar, ki ga date stran, se lahko čeni kot temeljni kamen poslojja za katerim vsaki stremi. Dobro je vedno imeti na pametu narodni izrek ki pravi: "Zrno do zrna popača: kamen na kamen palača". Najtežje je početak ali bres početa ali nikdar ničesar. Zatorej pricnete vlagati vaš denar le danes, ampak pazite, da ga nalagate v gotovo in varno banko. Z vlogo enega dolara dobite vašo bančno knjžico.

Mi sprejemamo denar na hranilno vlogo iz plačano po 3% obresti od njega.

Podijamo denar v Italijo, Rusijo in Francosko. Prodajamo prve posojilne mortgage (markeče) in dajemo v sa-jem varna hranilna predala.

Sprejemo upise za parobrodno potovanje v staro domovino po voja.

KASPAR STATE BANK

1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill. Kapital, vloge in prebitak znaša nad \$6,000,000.

Edina Slovenska Tvrdba

Zastave, regalije, znake, kape, pečatice, in vse potrebščine za društ. in tel. Delo prve vrste. Cena nizka. Slovenske čevlje pošiljamo santonj. F. KERZE, 2711 So. Millard Avenue, Chicago, Ill.

Največja slovanska tiskarna v Ameriki je

NARODNA TISKARNA

2140-42-50 Blue Island Avenue, Chicago, Illinois.

Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, polj-ekem, kakor tudi v angleškem in nemškem jeziku. Naša po-sebnost so tiskovine za društvo in trgovce. — — — — — "PROSVETA" se tiska v naši tiskarni.

POZOR ROJAKI!

Spodaj podpisani se Vam priporočam, da kadar ste namenjeni iti, piti kaj v zlatarski stroki kakor ure, veržice, privečke, prstanje, itd., kakor tudi ženske ure, veržice, zapetnice, zapetne ure, lavalije, uhaue broške itd., da se vedno popred kakor drugje kupite obrobne sa-mene. Vam garantiram da bode to naj bolj postreženi in z najnižjimi cenami.

V zalogi imam tudi prstane, privečke, broške, igle itd. različnih Jednot in Zvez. Vsek kos robe je prodan pod garancijo.

FRANK STONICH (zlatar),

7 W. MADISON ST., CHICAGO, ILLINOIS. Ohl. Sav. Bank Bldg. (Room 605)

ST. CLAIR AV. JEWELRY

JOSEPH MARINČIČ, lastnik. 5805 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Slovenska trgovina s urami, sratino, brilanti, Columbia gram-phonke plošče različnih jezikov, sprejemam v popravilo ure, sratino gramofone vse kar se tiče te stroke, delo jamčim. Kadar solita kupiti ure, sratino ali gramofon upraltajte mene na oas, stane vas samo 10c po-šti, prhanite si stem dolarje. Ne pozabite goiti "svoj č svogja". Se priporočam. JOSEPH MARINČIČ, zlatar, 5805 St. Clair Ave.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Cenjenemu občinstvu v Clevelandu in okolici, da sem preadil moje top-vise v nove moderne vrejane prostora na 6217 St. Clair Ave.

Priporočam se cenjenim odjemalcem ter občinstvu sploh za saka-moške in deške oprave.

Popolna zaloga moške oprave za delo in praznik. Moderna kroj-nica. Točna postrežba, delo jamčeno, cene zmerna.

Priporočam se

JOHN GORNIK, Cleveland, Ohio. 6217 St. Clair Avenue,

Ali veste, kaj se godi dnevno po svetu? Ako ne, po-tem je to vaša krivda. Vse lahko izveste, ako se na-ročite na dnevnik "PROSVETA"! Prinaša svetovne novice in dnevne ameriške vesti. — List stane za celo leto \$3.00, pol leta \$1.50. — Zastopniki so vsi društveni tajniki in še drugi pooblaščenici. — Naslov za "PROSVETO" je

2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Rojaki v Pittsburghu

In po zapadni Pennsylvaniji ne pozabite mojega naslova, kadar potrebu-jete JAVNEGA NOTARJA in TOLMAČA. Vskemu jamčim dobro in po-šteno delo.

ANTON ZBAŠNIK Slovenski javni Notar in tolmač

Soba 102 Bakewell Bldg. vokal Diamond in Grant Sts. Pittsburgh, Pa. Tel.: Court 3459 Nasproti Court House.

NAKLADALCE

z družinami in samec potrebujemo.

THE RELIANCE COAL & COKE CO., GLOMAWR, KY.

Bliznje mesto je Hazard, Ky. Perry. Co. "Drift" rov. Premog je visok 4 čovlje in 4 palee. Ni skrevine. Delo a strojem. Stalno delo. Bolji delavel za-sluhijo od \$80.00 do \$120.00 na dva tedna. Odprti svetilke se rabijo. Prodajalne, dobre hiše z električno rasvetlavo in vodo se dobe v najem za \$1.50 od sobe, sola in cerkve. Pridite osebno ali pa pišite na: The Reliance Coal & Coke Co., Glomawr, Ky. Vozmite Louisville Nashville R. R. iz Winchester, Ky ali pa iz McRoberts, Ky.

Največja Sl. zlatarska trgovina

Frank Černe

6033 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Sopce in stenske ure, prstane in medaljone vsih Slov. Jednot in Zvez, broške, zapetnice, diamantne prstane in lavalije, veržice i. t. d.

POPRAVLJAMO: ure in drugo sratino po niski ceni.

PODRUŽNICA COLUMBIA GRAMOFONOV

In gramofonskih plošč. Slovenskih in drugih. Prodajamo na lahke me-selne odplačila. Pišite po cenik, kateri so Vam pošlje brezplačno, ali pa osebno vprašajte za cene predno drugo kupite.

Najboljše blago.

Najnižje cene.

KLOBUKI Najnovejše mode,

\$2.00 modri, rujavi in zeleni
\$2.50 \$3.00 \$3.50 \$4.00

Baržunasti klobuki (žameta-vi) 4.50

črni, rujavi in zeleni.....

Belaj & Močnik

Trgovina z moško opravo in krojačenica.

Flanelaste srajce \$2.00
sive, rujave, in modre (navy blue) \$2.50
75c, \$1.00, \$1.25 \$3.50
\$1.50 \$1.75 \$4.00
\$2.00 \$2.50 \$4.50
\$5.00
Pošiljamo v vse drža-ve v Ameriki postnine prosto. \$6.00 \$7.00

6205 St. Clair Avenue CLEVELAND, O.

Kape iz kožuhovine, fino izdelane

